KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

HUHTIKUU
APRIL

N:o 4 - 1962

Kuurojen Ammattikouluun

otetaan uusia mies- ja naisoppilaita ensi syyskuun 1 päivänä.
Varattomat ja vähävaraiset oppilaat voivat saada ammattikoulutuksensa invaliidihuoltolain nojalla invaliidihuoltona. Niihin etuihin, joita nämä oppilaat nauttivat, kuuluu täysihoito, viikkoraha ja matkakulujen korvaus.
Hakemukseen tulee liittää papintodistus, invaliidihuoltolomakkeelle N:o 2 laadittu lääkärinlausunto, oikeaksi todistettu jäljennös kuurojenkoulun päästötodistuksesta, vanhempain tai holhoojan suostumus, jos hakija on alaikäinen, sekä ilmoitus siitä, mille ammattialalle hakija mieluimmin haluaisi päästä. Lisäksi tulee hakijan tai hänen kotikuntansa sosiaalilautakunnan lähettää invaliidihuoltolomakkeelle N:o 3 laadittu sosiaalilautakunnan lausunto, jonka Kuurojen ammattikoulu tarvitsee hakiessaan oppilailleen koulutuksen invaliidihuoltona sosiaaliministeriöltä.
Kuurojenkoulun jo päättäneet lähettäköot hakemuksensa ensi toukokuun ja tänä keväänä koulun päättävät ensi kesäkuun loppuun mennessä allekirjoittaneelle osoitteella: Turku, Tornik. 1 A 5.
Kouluun hyväksytyille lähetetään kirjallinen kutsu.

Turussa, huhtikuun 1 p:nä 1962.

Heikki Myllärі
rehtori

LIITTOMME SUURARPAJAISET

Sisäasiainministeriö on myöntänyt Suomen Kuurojen Liitto r.y:lle ja kuudelle muulle järjestölle luvan toimeenpanna tammikuun 20 päivän ja huhtikuun 4 päivän välisenä aikana vuonna 1962 mk 81.000.000:– suuruiset arpajaiset, jolloin myydään 810.000 kappaletta 100 markan hintaista ja 90.000 kappaletta ilmaisia arpoja.

Ilmaisia arpoja koskeva kohta selittyy siten, että joka kymmenes arpa en ilmainen, muut maksavat 100 markkaa kappale.

Myyjä saa 15 % arpojen hinnasta ja asiamies (yhdistys) 5 %, mikäli myyvät 1.000 kappaletta tai enemmän.

Veikkaukset:

8. 4. 1962 arvotaan: 1 Austin A 40 farmariauto
40 Parranajokonetta paristolla
100 á 1.000 mk

Arpajaisten tuottama puhdas voitto jaetaan järjestöjen kesken suhteessa siihen määrään, minkä niiden asiamiehet myyvät arpoja.

Arpajaisyhdistykselle, os.: Lännrotink. 3 A, Helsinki, on heti 4. 4. 62 jälkeen palautettava myymättömät arvat ja tilitys myydyistä.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HUHTIKUU | 67 VUOSIKERTA | N:o 4 · 1962

Toukokuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen huhtikuun 7 päivää

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaat, Norja, Ruotsi, Tanska ja Suomi, muodostavat maantieteellisen sijaintinsa, historiansa ja kulttuurinsa vuoksi yhtenäisen kokonaisuuden, jossa yhteistyö kaikilla elämän aloilla on aina ollut kiinteätä ja vilkasta.

Niinpä myös Pohjoismaiden kuurot ovat jo vuosikymmeniä olleet kanssakäymisissä keskenään. Ensimmäinen ratkaiseva kosketus Suomesta Ruotsiin päin saatiin silloin, kun suomalainen kuuro Carl Oskar Malm kävi Manillan kuurojenkoulua. Tämä näet johti sittemmin maamme ensimmäisen kuurojenkoulun perustamiseen vuonna 1846. Järjestäytynyt yhteistoiminta Pohjoismaiden välillä sai kuitenkin alkunsa vasta tämän vuosisadan alussa heti sen jälkeen, kun Suomen Kuurojen Liitto vuonna 1905 oli perustettu. Aloite pohjoismaisten kuurojen kongressien pitämisestä lähti Tanskasta Carl Beckerin toimesta ja ensimmäinen kongressi pidettiin Tanskassa vuonna 1907. Sen jälkeen on yhteisten kongressien ketju jatkunut meidän päiviimme asti ja seuraava Norjassa vuonna 1965 pidettävä on järjestyksessä kymmenes.

Vuonna 1947 kehittyi pohjoismainen yhteistyö entistä kiinteämmäksi siten, että perustettiin Pohjoismaiden kuurojenliiton Yhteistyöjärjestö, S.O., joka kongressien välisenä aikana pitää yhteyttä eri maiden liittojen välillä ja käsittelee sekä vie eteenpäin yhteisiä asioita.

Viime vuosina ovat myös pohjoismaiset kuurojen nuorisoleirit lähentäessään eri maiden nuoria kuuroja toisiinsa, saavuttaneet suurta suosiota nuorten keskuudessa.

On syytä tarkastella pidettyjen kongressien ja muun yhteistyön merkitystä eri maiden kuuroille ja erikoisesti meille. Ensiksi voidaan todeta, että eri maiden kuurojenliitot ovat yhteistoiminnan avulla voineet tutustua muissa maissa suoritettavaan työhön ja täten saada virikkeitä oman järjestönsä toiminnan tehostamiselle. On myös ollut mahdollista perehtyä muiden Pohjoismaiden invalideja ja erikoisesti kuuroja koskevaan lainsäädäntöön, minkä jälkeen on voitu omassa maassa tehdä aloitteita tarpeellisten uusien säädösten aikaansaamiseksi tai jo olemassa olevien muuttamiseksi. Kuurojen lasten opetus, ammattikasvatus sekä kaikki muutkin kuuroja tavalla tai toisella koskevat kysymykset ovat olleet kongresseissa esillä. Eräänä tärkeänä työkohteena on ollut yhteisen pohjoismaisen viittomakielen aikaansaaminen, mikä tehtävä kuitenkin on osoittautunut odotettua vaikeammaksi. Tärkeänä myönteisenä seikkana on vielä mainittava, että kuurot ovat saaneet muiden maiden kuuroihin henkilökohtaisia yhteyksiä ja ystävyyssiteitä, mikä on avartanut maailmankatsomusta.

Kun ajatellaan nimenomaan Suomen kannalta pohjoismaista yhteistyötä, on kieltämättä todettava, että olemme olleet enemmän saavana kuin antavana puolena. Muut pohjoismaat ovat olleet useissa asioissa kehityksessä meitä edellä. Ehkä kuitenkin joissakin asioissa mekin olemme voineet olla antamassa.

On toivottavaa, että nykyinen pohjoismainen yhteistyö tulisi jatkumaan ainakin yhtä kiinteänä kuin tähänkin asti. Me emme saa jäädä passiivisiksi, vaan meidän tulisi pyrkiä toteuttamaan niitä hedelmällisiä ajatuksia ja virikkeitä, joita olemme muilta Pohjoismailta saaneet, ja puolestamme myös olla valmiita kantamaan kortemme aina tarvittaessa yhteiseen pohjoismaiseen kekoon.

Juhlakulttuurista ja vähän muustakin

Liittomme paikallisyhdistykset alaosastoineen viettävät monenlaisia juhlia, merkkipäiviä ym. sellaisia. Tällaiset tilaisuudet koetetaan edeltäpäin suunnitellen saada niin täysipainoisiksi kuin mahdollista. Juhlavieraita kutsutaan, esiintymisiä harjoitellaan ja edeltäkäsin kaikki näyttäkin olevan kunnossa juhlien kohdalta.

Kuitenkin unohdetaan tärkeä tekijä onnistumisessa, tavalliset jäsenet, ne joilla ei ole mitään tekemistä itse ohjelman kanssa ja vastuun kantamisessa. Kun kotipaikkakunnan jäsenet saapuvat tilaisuuksiin suurin joukoin, he tavallisesti aluksi oleilevat eteisessä. Eteinen saattaa olla niin täynnä väkeä, että ahtaudessa pujotellen vaivoin saa vaatteensa naulakkoon. Odottaapa tässä, että joku joutilas rientäisi avuksi, tarjoutuisi auttamaan takkia päältä, se on melko turha toivomus. Kyllähän kuurot seisoskelijat tavallisesti muistavat tervehtiä, mutta vieraan vastaanottamisessa olisi paljon toivomisen varaa. Ainakin arvokkaille kutsuvieraille pitäisi antaa tietä ja rientää auttamaan päällysvaatteita naulakkoon. Se antaisi tulijalle hyvänmielen vireen ja heti alkuun hyvän käsityksen yhdistyksen järjestyksestä ja jäsenistöstä. Tässä asiassa yhdistykset voisivat valistaa jäseniään luentojen avulla opettamalla käyttäytymistä ja kohteliaita tapoja. Se on muuten ihmisten kanssakäymisen A ja O.

Yhdistysten juhlatilaisuuksien arvoa kohottaa kuulevien juhlavieraiden saapuminen niihin ja tavallisesti yritetäänkin kutsua kuulevia ystäviä näihin tilaisuuksiin. Me kuurot unohdamme monasti, että vaikka me itse emme kuule, meidän vieraamme sensijaan kuulevat. Monasti kuitenkin kuuron yleisön joukossa pidetään ääntä ja käsien heilutusta ohjelman aikana, vieläpä tärkeän juhlapuheen aikana saattaa joku ryhmä kertoilla toisilleen turhanpäiväisiä pikku asioitaan. Monasti kuulevat vieraat vilkaisevat paheksuvasti, kun erilaiset äänet häiritsevät esitystä. Puhumattakaan siitä, kuinka tällainen käytös kuurojen taholta häiritsee puhujaa, kiusaa se myös vieraita, jotka ovat tilaisuuteen saapuneet ja haluavat seurata ohjelmaa. Eivätköhän kuurot, tavalliset jäsenet, jaksaisi kattsella rauhallisina ohjelmaa ja saada vaikutteita ja tietoja puheista, niinkuin ne ovat tarkoitettukin antamaan. Väliajalla on kyllä tilaisuutta keskinäiseen rupatteluun, **älkäämme ohjelman** aikana asioitamme kertoilko. Se, mitä olemme tulleet katsomaan, on tällä kertaa tärkeintä. Muistakaamme, että yleisön esiintyminen on hyvin suuri tekijä. Tunnelma juhlassa saattaa laskea, jos ohjelmaa häiritään tavalla tai toisella.

Tavallisesti valitaan joku kuulutamaan ohjelmanumeroita. Kuuluttajan ei pidä sanoa mitään jo menneestä numerosta, kuten esim. "kansantanhu on nyt mennyt ja alkaa se ja se". Riittää, kun sanoo lyhyesti esim. "juhlaruno, neiti Korvenkuusi". Tällainen on asiallista ja lyhyttä kuuluttamista. Juhlissa koetetaan välttää kaikkea asiatonta esiintymistä.

Juhlien tunnelmaa kohottaa, jos ansioituneille henkilöille osoitetaan huomiota mitalien, kunniakirjojen tai muussa muodossa. Jos joku on esim. päätetty kutsua kunniajäseneksi, tämä kunnianosoitus olisi tehtävä yhdistyksen juhlassa, eikä saajan kotona, jossa on vain jokunen henkilö mukana.

Juhlakulttuuria opettelemme kaikki yhdessä. Keskinäinen avunanto, ystävällisyys ja huomaavaisuus ovat jokaisen jäsenen hienoja ominaisuuksia, joita tulee kehittää yhä enemmän. Nuorten kerhoille tässä on tähdellinen työ, jonka vaikutus tuntuu koko yhdistyksessä. Nuoret, alkakaa kehittää juhla- ja kokouskulttuuria.

Vähän muustakin

Kun nyt on puhetta tämänlaatuisista asioista, haluaa tämän kirjoittaja sanoa muutaman sanan eräästä kömmähdyksestä, jonka monet kuurot tekevät tietämättä sillä loukkaavansa hyviä tapoja.

Kun me asioimme toistemme luona tai toimistoissamme, esitämme me tervehdyksemme hieman erikoiseen tapaan. Eivät varmaankaan kaikki kuurot tee tällä tavoin, mutta monet tekevät, joten sekin tulkoon sanotuksi tässä.

Tapa on, kun tullaan sisälle joko toisen kotiin, toimistoihin tai muihin paikkoihin, ensin toivottaa hyvää päivää. Monet eivät tätä tee, vaan ensimmäiseksi kysyvät: "onko mies", tahi "onko nainen".

Jos me olemme hyvin läheiset tuttavat, sen henkilön kanssa, jota olemme tulleet tapaamaan, saamme kysyä häntä etunimeltä, muussa tapauksessa kysytään herra sitä ja sitä, rouva sitä ja sitä, ei koskaan sanota pelkästään, onko mies, onko nainen.

Tästä älköön kukaan loukkaantuko. Pahassa tarkoituksessa ei tätä ole sanottu, vaan siksi, että osoittaisimme kohteliaisuutta toinen toisillemme myös asioidessamme ja halutessamme tavata joitakin henkilöitä. Kohteliaisuudella ja ystävällisillä sanoilla sulostutamme toistemme elämää jokapäiväisessä kanssakäymisessämme.

LAURI LEO MIKKOLA

Helmikuun 1 päivänä kuoli pitkällisen sairauden murtamana litografi *Lauri Leo Mikkola*. Hän syntyi Kärkölässä 19. 1. 1899 ja kävi Turun kuurojen koulun. Koulunsa päätyttyä hän pääsi Oy Tilgmann Ab:n palvelukseen litografioppilaaksi. Samassa paikassa hän työskenteli yli 40 vuotta, päästen heikontuneen terveytensä johdosta eläkkeelle vuosi sitten. Kävi myös aikoinaan Ateneumin taideteollisuuskoulun kehittääkseen taitojaan ja tietojaan.

Lauri Mikkola oli monipuolinen taiteilija. Lukuisat ovat ne kunniakirjat, joita hän yhdistysten ja liittomme pyynnöstä valmisti eri henkilöille harvinaisen suurella taidolla. Myös ohjelmia, julisteita ym. hän oli aina valmis piirtämään kuurojen juhliin.

Ystäväpiirissä, joka oli hyvin laaja, Lauri Mikkola oli suosittu. Hänen poismenonsa oli korvaamaton vahinko liitollemme ja sen julkaisuille, joiden ulkoasu ja kuvitus ovat olleet suureksi osaksi Lauri Mikkolan käsialaa.

Lauri Mikkola haudattiin helmikuun 11 p:nä Helsingissä. Suuri oli se ystäväjoukko, joka häntä saattoi viimeiselle matkalleen. Hautakumpu peittyi seppeleistä ja kukkastervehdyksistä, joita laski mm. Oy Tilgmann Ab:n johto, työtoverit, eri järjestöt ja omaiset ja ystävät. Hautajaistilaisuuden päätteeksi oli muistojuhla kahvitarjoiluineen Oy Tilgmann Ab:n juhlasalissa.

Harjannostajaiset Mikkelin kuurojenkoululla

Mikkelin Kuurojenkoululla, jonka rakennustyöt aloitettiin työttömyystöinä keväällä 1961, vietettiin 2. 2. 62 harjannostajaistilaisuutta Rakennushallituksen ja Mikkelin kaupungin edustajien, runsaan kutsuvierasjoukon ja rakennusväen kansoittaessa pitopöydät uudisrakennuksella. 19.000 m² käsittävä rakennuskompleksi koostuu kolmesta rakennuksesta, joista yksi on varsinainen koulurakennus, toinen oppilasasuntola ja kolmas henkilökunnan asuinrakennus.

Tilaisuuden aluksi puhui dipl.-ins. Raimo Siewert, joka Rakennushallituksen puolesta kiitti pääurakoitsijaa, heinolalaista Rakennusliike Lauri E. Reposta, aliurakoitsijoita Mikkelin Vesi- ja Lämpöjohto Oy:tä, Kone-Sähköä, Suomen Puhallintehdasta ja Juvan Peltisepänliikettä, rakennuksen suunnittelijoita, arkkitehtejä Erno ja Virtanen, konstruktiotöiden suorittajaa insinööritoimisto Rankia, vastaavaa rakennusmestaria, jona on toiminut rakennusmestari Aarne Arola ja valvojina toimineita rakennusmestareita Sinkko ja Martti Partanen. Puhuja totesi, että vietettävä juhla on tavallaan rakentajien juhla, mutta toivon saavutetun rakennusvaiheen tuottavan iloa myös oppilaitokselle.

Pääurakoitsija, johtaja Lauri E. Reponen kiitti aluksi tilaisuuden järjestäjinä. Puhuja totesi työttömyystöille ominaisten vaikeuksien olleen aika-ajoin vaikuttamassa tälläkin työmaalla, mutta ne on onnellisesti voitettu. Edelleen johtaja Reponen kiitti työnjohtoa ja työväkeä, rakennuksen suunnittelijoita, kaupungin virkakoneistoa ja aliurakoitsijoita sekä toivoi rakennustyössä hyvää "luistoa" edelleenkin.

Kaupunginjohtaja Ensio Häyrinen lausui puheessaan ilmi ilonsa koulun nykyisen rakennusvaiheen saavuttamisesta pitäen täysin aiheellisena viime vuosisadalta olevan rakennuksen väistymistä uuden tieltä. Hän toivoi että rakennustyö saisi keskeytyksettä jatkua, jolloin koulu pääsisi ajanmukaisiin suojiin jo tulevan syksyn aikana ja Mikkelin kaupunki toteuttamaan suunnitelmiaan vanhan koulurakennuksen paikalla.

Koulun johtaja, maisteri Elias Niskanen kiitti tähänastisesta Rakennushallitusta, suunnittelijoita, kaikkia urakoitsijoita sekä työväkeä. Hän totesi, ettei työn aiheellisuudesta voida olla eri mieltä, työn, joka kuuluu maamme aistivialliskoulujen yleiseen saneeraussuunnitelmaan. Mikkeli on ollut tämän suunnitelman toteuttamisen jarruna tähän asti, mutta tämänhetkinen tilanne täällä antaa mahdollisuuden epäkohtien korjaamiseen muuallakin. Lopuksi johtaja Niskanen esitti koulun johtokunnan, opettajien ja oppilaiden kiitokset aistiviallisasian eteenpäinviemisestä Mikkelissä.

Tilaisuuden lopuksi esitti työntekijöiden kiitoksen ja onnittelut tulevalle laitokselle pääluottamusmies, betonityömies Hänninen.

KUUROJEN LEHTEEN

Koska minulle on valitettu ja minua on pyydetty kirjoittamaan Kuurojen lehteen eräs toivomus niin teen sen nyt.

Tämä toivomus olisi usean kuuron taholta se, että Kuurojen konsulentti Oiva Virtasen osoite ja vastaan-ottoajat ilmoitettaisiin joka kuukausi Kuurojen lehdessä. Tämä olisi kuulemma tuiki tärkeää.

Allekirjoittaneen pyynnöstä suotakoon siis tämä ilo kuuroille, josta heille kaikille, heidän omasta näkökulmasta katsoen lienee suurta hyötyä. *Taimi Häyrinen.*

VASTAUS. Useampaan kertaan on tässä lehdessä ja yhdistyksille lähetetyissä kiertokirjeissä ilmoitettu, että konsulentti Oiva Virtasen vastaanotot ovat liiton toimistossa jokaisen *kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena maanantaina* klo 16—18. Muulloin saa häneen yhteyden puh. Helsinki 496 382 (työssä) ja 747 118 (kotona). Kirjeitse os.: Tunturikatu 9 A 1, Helsinki. Maaseudulla liikkuessaan Virtanen yhdistysten kautta ilmoittaa, missä hän on ja mihin aikaan kuurojen tavattavissa.

Merkitkää tämä jokainen omaan almanakkaanne. *Toimitus.*

Koti ja kasvatus

MITÄ ON MURROSIKÄ?

Me kaikki ihmiset synnymme maailmaan n. 50 cm pituisina painaen tavallisesti 2—4 kg ja kasvamme lähes 2 metriä pitkiksi samalla kun painomme tulee moninkertaiseksi. Kasvuaikana tapahtuu valtavia muutoksia ihmisessä. Käydessämme taas vuosien jälkeen ystävämme perheessä toteamme, miten heidän pojastaan on tullut mies ja heidän pikkutytöstään oikein neiti.

Aikuiseksi ei tulla kuitenkaan pelkästään kasvamalla, vaan sen ohella tapahtuu myös henkistä muuttumista. Tätä ruumiillista ja henkistä muuttumisaikaa lapsesta aikuiseksi kutsumme murrosiäksi.

Ihmiset kehittyvät niin eri tavalla, että on vaikeata täsmällisesti sanoa, milloin se alkaa ja päättyy. Keskimäärin se kestää 4 vuotta. On huomattava, että tytöillä se alkaa noin vuotta aikaisemmin kuin pojilla. Keskimäärin voimme sanoa murrosiän sattuvan tytöillä 12—17 ja pojilla vastaavasti 13—18 ikävuosien väliin.

Murrosiässä erotetaan tavallisesti kaksi eri vaihetta. Ensin nuori tuntee, ettei hän enää ole lapsi, hän kapinoi, haluaa olla itsenäinen, mutta ei vielä osaa olla sellainen. Tätä 1—2 vuotta kestävää vaihetta kutsutaan kuohuntavaiheeksi. Nuori on silloin tasapainoton. Ilo ja suru, itsekkyys ja uhrautuvaisuus, työtarmo ja velttous vuorottelevat keskenään. Nuori arvostelee kaikkea ympärillään ja

ÄITIEN LOMAPÄIVÄT

Kuurojen liitto järjestää jälleen tulevana kesänä suosituiksi tulleet Äitien lomapäivät. Tällä kertaa leiri on H:gin kuurojen kesäkodissa, merenrantahuvilassa, Sökössä.

Näin ennakkoilmoituksena mainitsemme tästä, että äidit voisivat nyt jo suunnitella tulevan kesän lomaansa.

Loma-aika on heinäk. 2—11 p:vän välisenä aikana, siis 10 vuorokautta. Lomaileville äideille kaikki on kustannuksista vapaata, vain tulomatkansa perille he joutuvat itse maksamaan.

Siis, kesälomaa suunnittelemaan.

Äitien lomapäiväkomitea.

vastustaa mielellään. Kiellot ja rangaistukset eivät häneen tehoa, vaan lisäävät vastushalua.

Tässä kehitysvaiheessa suhtautuminen vanhempiin muuttuu. Nämä eivät enää merkitse hänelle yhtä paljon kuin toveripiiri. Tytöt etsivät nyt toistensa seuraa ja pojat suhtautuvat ylimielisesti tyttöjen touhuihin.

Mutta sitten tulee murrosiän toinen vaihe, seestymisvaihe, jolloin sisäiset vaikeudet alkavat selvitä. Mietiskelevä nuori tahtoo nyt omilla kyvyillään vaikuttaa maailman menoon. Hän ajattelee: Minkätähden minä elän? Miksi olen olemassa? Ajatusmaailma kasvaa ja hän toivoo elämältä paljon.

Kiinnostus ja lämpimät tunteet toista sukupuolta kohtaan heräävät ja nuori tuntee olevansa aikuisten veroinen. Hän ei enää luota täysin vanhempiinsa. Hän tahtoo tehdä kaiken omin päin. Tosin hän tuntee yksinäisyyttä ja haluaisi puhua elämänsä kysymyksistä jonkun kanssa, mutta omat vanhemmat "tuntuvat niin vanhoilta". Hänen suhtautumistaan kuvaavat sanat: "Eivät ne kuitenkaan minua ymmärrä!" Samanikäisten toverien seura merkitsee hänelle nyt eniten. Heidän sanansa ja mielipiteensä hän hyväksyy.

Murrosikä koetaan tietysti eri tavalla, koska ihmiset ovat eriluonteisia ja elinympäristöt ovat niin erilaiset. Monilla kodeilla on suuria vaikeuksia lastensa kanssa juuri tässä kehitysvaiheessa. Meille on sentähden avuksi tietää etukäteen, mitä murrosikä on, voidaksemme suhtautua oikealla tavalla nuoriin, sillä he tarvitsevat silloin paljon ymmärtämystä osakseen.

Eino Savisaari.

Nuorten palsta

HIUKAN SIEPPARIA RUISPELLOSSA JA METSÄMÖKISSÄ

"... ja sit mä lähtisin liftaan länteen. Mitä mä tekisin, mä ajattelin, mä menisin Holland Tunneliin ja liftaisin kyydin, ja sit mä liftaisin toisen kyydin ja sit mä liftaisin kolmannen ja sit neljännen, ja muutamassa päivässä mä olisin kaukana lännessä ja siellä olis mukavaa ja aurinkoista eikä kukaan tuntis mua ja mä saisin jobin. Mä ajattelin että mä saisin jobin joltain bensa-asemalta missä mä pistäisin nesteitä ihmisten autoihin. Mä en kuitenkaan välittänny paljon millasta työtä mä saisin. Pääasia oli että kansa ei tuntennu mua enkä mä tuntennu ketään. Mä ajattelin mitä mä tekisin, mä teeskentelisin että mä olen kuuromykkä. Niin mun ei sit tarttis käydä ihmisten kanssa sellasia älyttömiä keskusteluja. Jos joku haluis esittää mulle jotain se sais luvan kirjottaa sen paperille ja näyttää mulle. Ne kyllästys siihen nopeesti ja sit mun ei tarttis keskustella enää millonkaan. Kaikki ajattelis että mä olen vaan joku kuuromykkäparka ja jättäs mut rauhaan. Ne antas mun pistää nesteitä älyttömiin autoihinsa, ja ne maksas mulle palkkaa ja muuta, ja mä rakentaisin jonnekin pienen mökin niillä rahoilla mitä mä olisin hankkinnu ja eläsin siellä koko ikäni. Mä rakentasin sen lähelle metsää, mut ei mihkään metsän sisään, kun mun mielestä pitää olla aurinkoista koko aika. Mä keittäsin itse itselle ruokaa, ja sit jos mää joskus haluisin mennä naimisiin ja muuta, mä tapaisin sellasen kauniin tytön, joka kanssa olis kuuromykkä ja me mentäs naimisiin. Se tulis elään mun kanssa siihen mökkiin, ja jos se haluis sanoa mulle jotain, sen pitäs kirjottaa se paperille niinkuin toistenkin. . . ."

Edelläoleva katkelma on J. D. Salingerin, amerikkalaisen kirjailijan romaanista "Sieppari ruispellossa", suomentanut Pentti Saarikoski.

Kirja kertoo 16-vuotiaan amerikkalaisen koulupojan harhailusta parin vuorokauden aikana New Yorkissa.

Allekirjoittaneen suupieliä nyki miltei koko ajan kirjaa lukiessani.

Tuttavapiiriini ei kuulu ketään, joka taitaisi helsinkiläisen koulupojan kielenkäytön perinpohjaisesti, jonka takia kohta siellä, toinen täällä jäi vähän hämäräksi.

Nuo murrosikäisen pojan ajatukset kuuromykän rauhasta ja siitä, ettei tarvitsisi käydä "älyttömiä" keskusteluja kenenkään kanssa tuntuvat erittäin huvittavilta. Varsinkin meistä, jotka toisinaan taidamme surra, kun emme saa aikaan kunnollisia keskusteluja ympäristömme kanssa. Tästä kirjasta on jo sanottu ja kirjoitettu vähän yhtä ja toista, puolesta ja vastaan, joten eipä taida enää olla aihetta enempään.

Laurintytär.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n alaosasto Nuorten kerhon vuosikokous pidettiin 24. 1. 62 pappilassa. Edellisen vuoden puheenjohtaja Antero Janhosen avattua kokouksen valittiin vuosikokousta johtamaan Arvo Hämäläinen ja pöytäkirjanpitäjäksi Elli Haarala. Kokouksen kulku oli tavanmukainen ja sujui se joustavasti. Puheenjohtajaksi vuodelle 1962 valittiin Seppo Laukkanen. Johtokuntaan tuli neljä henkilöä, jotka jälkeenpäin järjestyivät ja tuli varapuheenjohtajaksi Arvo Hämäläinen, sihteeriksi Soile Hämäläinen, rahastonhoitajaksi Leena Pitkänen ja jäsenkirjuriksi Kirsti Hienonen. Varalle Pentti Johansson ja Paavo Kangas. — Tilintarkastajiksi valittiin Antero Janhonen ja Yrjö Vasama. — Paikalla oli 19 jäsentä ja useita ulkopuolisia.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen Nuorten kerhon vuosikokous pidettiin 31. 1. 62 yhdistyksen huoneistossa. Läsnä oli 30 jäsentä ja 4 ulkopuolista. Kokouksen puheenjohtajana toimi Saara Kasper ja sihteerinä Marja-Liisa Sandberg. Vuosi- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi kuluvaksi vuodeksi valittiin Saara Kasper, varapuheenjohtajaksi Marja-Liisa Sandberg, sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi Marjatta Hahmo sekä Eira Lahtinen, Mirja Tanhuanpää ja varajäseniksi Pirkko Salmi ja Kalevi Ikävalko.

NUORTENKERHON perustava kokous pidetään Kotkan Työväentalon kerhohuoneessa sunnuntaina 15 p:nä huhtik. klo 13. Kyminlaaksossa asuvia nuoria kuuroja kehoitetaan saapumaan runsaslukuisesti tähän kokoukseen. Myöskin vanhat, jotka haluavat tukea nuorten kerhon toimintaa, ovat tervetulleita.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Nuorten kerho järjestää kevätjuhlan huhtik. 14 p:nä klo 19 yhdistyksen huoneistossa Liisank.. 27 A 8. Ohjelma tulee olemaan ratki hauska. tervetuloa!

TELTTALEIRI KUTSUU

Pohjoismaisten nuorisoleirien kaksivuotisvuoroihin on tehty eräitä muutoksia. Niinpä ei Norjassa järjestetäkään kuluvana vuonna tätä leiriä vaan vasta v. 1965.

Leirihaluisten tiedoksi voimme kuitenkin ilmoittaa, että pidämme oman kansallisen leirimme heinäkuun alkuviikolla ja ilmeisesti oikeissa leiriolosuhteissa. Telttamajoitus, korpikävelyt, aamujumpat, suunnistukset, leikit, hipat, kilpailut yms. kuuluvat ohjelmaan.

Leiri on tarkoitettu alle 30 v. nuorille kuuroille. Lisätietoja leirin ohjelmasta, paikasta, ajasta, ohjaajista ja muista yksityiskohdista annetaan Kuurojen Lehden toukokuun numerossa.

Nuorisotoimikunta.

Kotimaasta

36 VUOTTA SAMAN TALON PALVELUKSESSA

Tulkin välityksellä pidettiin ansiomerkin luovutuspuhe 13. 2. 62 Jyväskylän Salmelassa maatyömies Kalle Jaakko *Niskaselle* tämän täyttäessä 60 vuotta. Puheen piti Keski-Suomen maanviljelysseuran toiminnanjohtaja, maist. Heimo Virta, tietysti suomeksi. Tulkkia tarvittiin sen vuoksi, että Niskanen menetti miltei tyystin kuulonsa yli 50 vuotta sitten. Kiitospuheen välitti hänelle viittomakielellä opettaja Tyyni Järvinen, joka oli Jyväskylän kuurojenkoulun opettajana jo Niskasen käydessä koulua.

Kalle Niskanen sai merkkipäivänään Maatalousseurojen Keskusliiton korkeimman eli kultaisen ansiomerkin tunnustukseksi uskollisesta ja tunnollisesta työstä Salmelan Riihimäen tilalla, jonka palveluksessa hän on ollut jo 36 vuotta. "Vain harvoin tapaa enää henkilöitä, jotka näin kauan ovat olleet työlleen ja työpaikalleen uskollisia", lausui maist. Virta. Saavutus tuntuu sitä kunnioitettavammalta kun Niskanen palvelee jo kolmatta isäntää samasta suvusta, ja kolme isäntäpolvea oli läsnä myös ansiomerkin luovutustilaisuudessa, nimittäin vanhaisäntä Matti Korpinen sekä hänen poikansa Simo ja tämän 1 ½-vuotias Lauri-poika.

Niskanen menetti kuulonsa 7-vuotiaana sikotaudin seurauksena. Kuurojenkoulun hän kävi Jyväskylässä 19—21-vuotiaana ja saapui miltei suoraan koulusta Riihimäen tilalle.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n vuosikokous pidettiin 4 p:nä helmik. entisessä kirkkoherranviraston huoneustossa. Puheenjohtaja Eeva Ratavaara avasi kokouksen toivottaen jäsenet tervetulleiksi. Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kaisu Korhonen, joka kutsui pöytäkirjaa pitämään Inkeri Koskisen. Saapuvilla oli 28 yhdistyksen jäsentä.

Todettiin kokouksen laillisuus ja suoritettiin muut kokouksen kulussa tarpeelliset toimenpiteet. Edellisen vuoden sihteeri Mirja Fransas ja rahastonhoitaja Inkeri Koskinen esittivät toiminta- ja tilikertomukset, jotka hyväksyttiin ja myönnettiin johtokunnalle tili- ja vastuuvapaus.

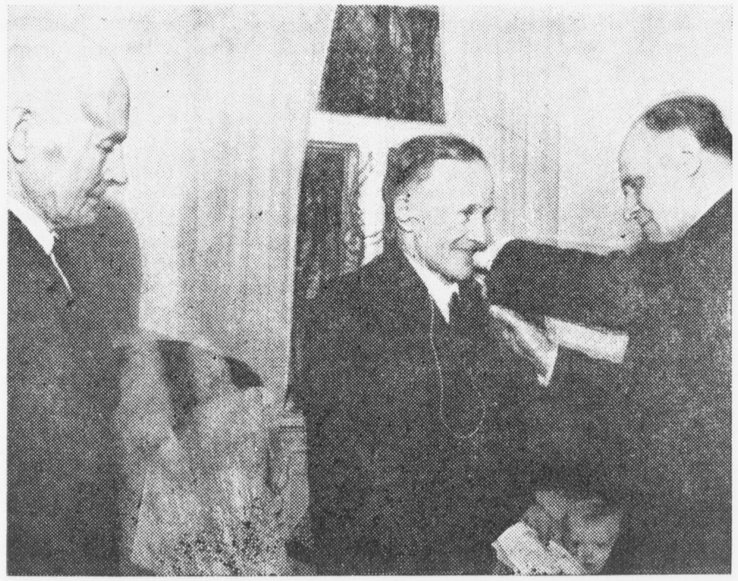

Maatalousneuvoja V. Lähdekorpi kiinnittää Maatalousseurojen Keskusliiton kultaisen ansiomerkin Kalle Niskasen rintaan. Vas. Riihimäen tilan vanhaisäntä Matti Korpinen

Puheenjohtajaksi vuodelle 1962 valittiin edelleen Eeva Ratavaara. Johtokuntaan valittiin lippuäänestyksellä Kaisu Korhonen (rahastonhoitaja), Pentti Korhonen (jäsenkirjuri), Soile Hämäläinen (sihteeri), Hugo Mäkinen (varapuheenjohtaja) ja varalle Elli Haarala ja Pekka Sopanen.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen Elsa Närhi ja Taito Toikkanen. Jäsenmaksut päätettiin pysyttää ennallaan.

Emännäksi valittiin Kirsti Hienonen, joka toimii pääemäntänä sekä apuemänniksi Aino Sopanen, Airi Peltola ja Leena Pitkänen. — Järjestysmiehiksi valittiin Pekka Sopanen, Erkki Hummelin, Pentti Johansson, Paavo Kangas, Pauli Savolainen ja Yrjö Vasama.

Liiton vuosikokoukseen valittiin lippuäänestyksellä Kaisu Korhonen ja Soile Hämäläinen, varalle Inkeri Koskinen.

Päätettiin edellisen vuoden tapaan pitää ompeluseuroja jäsenten luona vuorotellen ja kokousiltoja joka keskiviikko pappilassa.

MIKKELIN Kuurojen Yhdistys r.y:n vuosikokous pidettiin helmik. 18 p:nä kuurojenkoululla. Kokous alkoi past. Väätäisen pitämällä hartaushetkellä, jossa oli mukana myös koulun oppilaat. Kun sitten kauniisti pyydettiin, saimme past. Väätäisen johtamaan kokoustamme ja pöytäkirjaa piti Hannu Suuronen.

Past. Väätäisen pyynnöstä kunnioitettiin hetken hiljaisuudella edesmenneitten Urho Kierimon ja yhdistyksemme jäsenen Kusti Tikkasen muistoa.

Kokouksen laillisuus todettiin ja luettiin toimintakertomus vuodelta 1961, joka hyväksyttiin. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin joht. E. Niskanen ja Taimi Häyrinen. Tilintarkastajiksi tulivat past. Väätäinen ja Pentti Himanen.

Puheenjohtajaksi tuli edelleen valituksi Toini Hakonen. Johtokuntaan joht. Niskanen, Taimi Häyrinen, Pentti Turkki, Pertti Pärnänen, varalle Hannu Suuronen ja Airi Passi.

Johtokunnan ensimmäinen istunto oli välittömästi vuosikokouksen jälkeen, jossa valittiin varapuheenjohtajaksi Pertti Pärnänen, sihteeriksi Taimi Häyrinen, rahastonhoitajaksi Pentti Turkki ja jäsenkirjuriksi Hannu Suuronen. — Keskusteltiin ja laadittiin toimintasuunnitelmia eteenpäin.

Jatko sivulla 13

VANHAA JA UUTTA PORVOON KUUROJENKOULUSTA

Mitä elämyksiä ja huomioita kokee kuuro, joka mahdollisesti 20—30 vuoden poissaolon jälkeen tulee käymään Porvoon kuurojenkoulussa?

Hän ehkä ensiksi kiertää hyvin tunnetun koulukorttelin. Alue ei ole sanottavasti muuttunut. Jälellä ovat kaikki kauniit puut ja pensaat, jotka kerran hellin käsin istutettiin. Mutta koulurakennuksen etusivulla, Piispankadun puolella, seisoo sana "Dövskola" entisen "Dövstumskola"n tilalla. Kulkija pitää parempana tätä uutta sanaa. Se on ystävälliseen kosketukseen kutsuva.

Mieleen välähtävät monet muistot juhlahetkistä, iloista. Kävijä varmasti pysähtyy johtajan asunnon edessä sisäpihalla olevan patsaan eteen. Jalustan eteläsivulla lukee heikosti havaittavin kirjaimin nimi Carl Oskar Malm, josta kultaus on kokonaan hävinnyt. Pohjoissivulla ovat sanat selvemmät: Carl Oskar Malm är grundaren av Finlands första dövskolan, skolan i Borgå. Han var första lärare vid läroanstalten för döva i Åbo. Finlands döva och deras vänner reste vården.

Luonnollisesti vieläkin vietetään Karl'in päivää pienellä juhlalla ja stipendien jaolla. Ruusut patsaan ympärillä ovat peittyneet talven lumiin, mutta uudet taimet nousevat lumen alta.

Poikain asuntolan ovi toiseen kerrokseen on suljettu. Se oli kyllä ennen kauniimpi ilman ovea, mutta lukittava ovi tarvitaan helpottamaan valvontaa.

Tyttöjen asuntolassa kellarikerroksessa panee kävijä merkille useita muutoksia. Vahtimestarin asunto on uudelleenmaalattu ja lisätty yhdellä huoneella ja VC:llä. Kellarikäytävä on perusteellisesti siistitty ja saanut uudet seinäänkiinnitetyt kaapit. Pyykkituvassa on pesukone helpottamassa monipuolisesti suurpyykin käsittelyä. Saunan ennen harmaa ja tahrainen sementtiseinä on peitetty polttokäsitellyllä paneelilla. Se tekee nyt hauskan ja kutsuvan vaikutuksen.

Mutta miksi juoksevat monet putket läpi kellarikäytävän? — Ne ovat lämpö- ja vesijohtoputkia. Ne ovat ilona ja kuvaamattomasti helpottamassa asuinrakennusten hoitoa. Nyt tarvitsee retuuttaa puita vain keittiön hellaan.

Asuntokerroksessa vallitsevat vaaleat ja kevyet värit, kaikki on käytännöllisempää ja kauniimpaa kuin ennen. Pitkän käytävän eteläpäässä on uutuutena pieni lukunurkka.

Enää ei käytetä asuntola-nimitystä. Oppilaskoti, sanotaan nyt. Se on myöskin uusi ja viihtyisämpi nimitys.

Koulurakennukseen kuljettaessa vangitsee katseen uusi komea lipputanko. Se on lahja Helsingin Hörseltjänst-yhdistykseltä.

Tuttu koulun porras on uusittu hauskan näköiseksi. Entisessä umpinaisessa porraskäytävässä on nyt lasiovi. Sen läpi näkee tulija kalustamattoman hallin. Vasemmalla hallista sijaitsee uusi käsityösali, koulurakennuksen viihtyisin huone. Hallista päästään myöskin sisälle uuteen, korkeaan elokuvahuoneeseen. Täällä on oppilaitten rakastama elokuvakone. Sen sai koulu Folkhälsan-yhdistykseltä, joka hankki tarvittavat varat Lucia-keräyksestä ja -juhlallisuuksista Helsingissä. Täällä on myös yhtä rakastettu TV-laite, lahja Borgåbladet'in Lucia-keräyksestä, luovutettu onnelliselle oppilaskunnalle erässä joulujuhlassa.

Ylhäällä koulusalissa ja välinehuoneessa on vielä muitakin laitteita. Kymmenellä kuulokkeella varustettu kuulolaite huokailee vanhuuttaan. "Kuuloletku" Sveitsistä oli aikoinaan uutuus. Ääntämisopetuksessa on sen paikan ottanut muodikas Amplivox. Lisäksi on s-ilmaisija, epidiaskooppi, raina ja flyygeli. Flyygeli on tullut koululle Hörseltjänst'in toimesta, samoin monistus- ja kirjoituskone.

Entisille oppilaille on varmastikin kiinnostavaa päivän opetus. Koulussa käytetään vielä vanhaa metodia, uutta metodia ja yhdistettyä metodia (simultaanimenetelmä). Se nojaa ammattiaikakauslehtiin ja useampien opettajien moniin ja pitkiin opintomatkoihin. Ensiksi ja viimeksi huomaa kuuro, ettei viittomakieli enää ole ankarasti kielletty, kuten ennen. Sitä voidaan käyttää myöskin opetuksessa, eikä ainoastaan oppilaitten kesken.

Päivän opetus antaa kullekin oppilaalle rikkaamman kielen ja laajemman näkemyksen olevaisesta. Hän ostaa lehtiä ja lukee ne. Hän lainaa kirjoja kirjastosta. Hän seuraa sanomalehdistä päivän tapahtumia. — Pari lausuntoa oppilailta ylimmältä luokalta mahdollisesti kertoo parhaiten, kuinka se käy ja millaista on.

MITÄ ÄITINI JA ISÄNI KERTOIVAT KOULUSTA

Äitini tuli kouluun v. 1926. Isoäitini ei tiennyt, mistä löytyisi koulu kuuroille. Hänellä oli eräs tuttava, rouva Björkqvist Hangossa. Rouva Björkqvistillä oli kuuro tyttö Porvoon kuurojenkoulussa.

Noin v. 1930 alkoi partioliike kuurojenkoulussa. Äitini oli ensimmäinen partionjohtaja täällä.

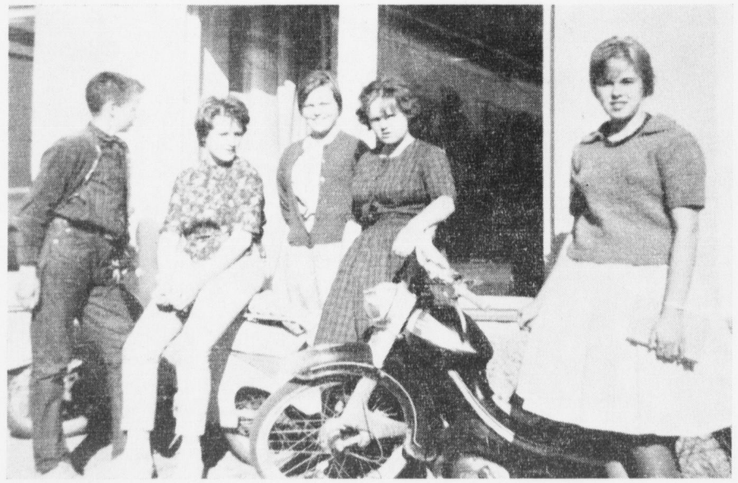

"Varmasti me haluamme valokuvaan uuden hauskan käsityösalin ikkunan edessä", tuumivat oppilaat. — "Visst vill vi bli fotograferade utanför fönstren till den nya trivsamma handarbetssalen", har de här eleverna tänkt

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

APRIL | 66 ÅRGÅNGEN | Nr 4 - 1962

Våra DÖVSKOLOR

I denna tidskrift inledes en artikelserie som kommer att föra läsekretsen på en genomgång i våra dövskolor med syfte att få närmare kontaktsamband mellan dövskolorna och deras lärare med de vuxna döva. Turvis kommer att införas skildringar från de olika skolorna, skrivna av antingen lärare eller elever. Dessförinnan publiceras på annan plats i detta nummer en kort allmän översikt över dövskolorna av inspektorn för undervisningen för döva och blinda mag. Veikko Lehvä, sett ur högsta ledningens synpunkt. Som sig bör är det Borgåskolan som varande den äldsta i landet som får inleda artikelserien.

VÅRT LANDS DÖVSKOLOR SETT UR DESS HÖGSTA LEDNINGS SYNPUNKT

Skolundervisningen av döva barn är inte vidare lastgammal. Den kom till först för tvåhundra år sedan. Världens första dövskola är nämligen grundad år 1760. Banbrytaren var den franska abbén Charles Michael de l'Epée, som öppnade sagda skola det nämnda året i Paris. Undervisningsförfarandet var teckenspråket. Före det har likväl privatundervisning getts åt enstaka döva på skilda håll i vår världsdel. Vid sådana har dock talförfarandet tillämpats.

Som vi väl känner, är grundaren av Finlands första dövskola Karl Oskar Malm. Hans banbrytarverk, den första dövskolan i Borgå, fyllde 100 år 1946. Den är sålunda landets äldsta och även dess enda svenskspråkiga läroinrättning för döva.

I januari 1960 nåddes hundraårsstrecket även av skolan i Åbo. Även här var Karl Oskar Malm med i sammanhanget. Detta år i höst firas ännu en sekelfest, i Kuopio dövskola. De andra dövskolorna i landet äro av något yngre data, skolan i St. Michel grundades år 1893, Jyväskyläskolan 1894 och Uleåborgskolan 1898.

Redan långt före den egentliga dövskoleundervisningen började i vårt land har det funnits enskilda dövlärare, bl.a. Abraham Argillander (1722—1800). Argillander har för eftervärlden lämnat intryck av sin lärarverksamhet i en liten bok som tryckts i Stockholm år 1771. Argillander var för övrigt Finlands och även hela Nordens första dövlärare.

Under detta århundrade har det tillkommit yrkesskolor för döva, men det hör inte hit.

Alla dövskolor äro statliga inrättningar. Den första författningen för döv- och blindskolor för barn gavs år 1892. Samma år tillkom även den första abnormskoleinpektorstjänsten som innehades av mag. Valter Forsius, som fullföljde sin långa och förtjänstfulla bana ända till år 1926.

En ny författning gavs i dec. 1961 och trädde i kraft från samma läseårs början, eller således från den 1. 8. -61. Den 20—21. 11. -61 hölls ett stort möte på högsta nivå, varvid dryftades flere viktiga frågor som uppfostrings- och undervisningsarbetet bland döva skolbarn samt administrationen rörande frågor, som slutligen framlades för skolstyrelsen. Vid detta uppbyggande möte närvar bl.a. generaldirektören i skolstyrelsen R. H. Oittinen, undervisningsministeriets talesman Zoe Lietz, skolverksamhetsledarna A. Salmela och Gösta Cavonius, avd.chef A. Salervo och skolrådet Urho Somerkivi. Utom döv- och blindskolornas föreståndare närvar som observatörer även döv- och blindyrkesskolornas rektorer och föreståndare. Finlands Dövas Förbund företrädde av dipl.ing. Runo Savisaari.

Dövskolornas byggnader äro så gott som samtliga byggda under förra seklet och sålunda för det mesta uttjänta. På 1930-talet tillbyggdes i Borgåskolan ett hus som blev elevhem för gossar. Även vid skolan i Uleåborg byggdes i bottenvåningen nya lokaliteter för ett par år sedan. Skolan i St. Michel får en ny byggnad och den är som bäst under uppförande, och det är sannolikt att skolan från nästa års början får tjäna i nya lokaler.

Sämst ställt har dövskolan i Jyväskylä det. Dess nybyggnadsprojekt är likväl aktuell. Om ingenting oförutsett inträffar, beräknas skolan ännu under detta årtionde få flytta in i en ny och modern byggnad och ändras samtidigt till talskola.

Karl Oskar Malm hade vid sin egen undervisning fått den enligt teckenmetoden. Likaså har vid skolundervisningen i alla landets dövskolor praktiserats teckenmetoden ända till sekelskiftet. Först därefter infördes talmetoden som blev obligatorisk på ett par undantag när. I våra dagar är teckenmetoden så gott som helt bortlämnad i dövskoleundervisningen. Teckenmetoden kan dock gott tillämpas vid sidan av talförfaringssättet. Detta lärosätt kan kallas

VÄLKÄNT OCH NYTT I BORGÅ DÖVSKOLA

Vad upplever och upptäcker en döv, som kanske efter 20—30 års frånvaro gör ett besök i Borgå dövskola?

Han eller hon går kanske först ett varv runt det välkända kvarteret. Området tycks inte nämvärt ha förändrats. Kvar står nästan alla de vackra träd och buskar, som en gång planterats av kärleksfulla händer. Men på skolbyggnadens fasad mot Biskopsgatan står ordet Dövskola i stället för dövstumskola. Vandraren tycker nog bättre om det nya ordet. Det är mera kontaktvänligt.

Den sunda människan minns främst stunder som lyser i minnet, stunder av fest, glädje, högtid. Därför stannar besökaren säkert först vid bysten framför föreståndarbostaden, inne på gården. Det är en smula svårt att läsa namnet Carl Oskar Malm på sydsidan av sockeln. *Förgyllningen är nämligen nästan helt utplånad, den borde få en make up.* På nordsidan är orden tydligare. Carl Oskar Malm är grundaren av Finlands första dövskola, skolan i Borgå. Han var första lärare vid läroanstalten för döva i Åbo. Finlands döva och deras vänner reste vården.

Naturligtvis firas Karls-dagen ännu med en liten fest och stipendieutdelning. — Rosorna kring bysten förgingo i krigsvinterkylan, men nya rosenstammar sticker upp genom snön.

I gossinternatet spärrar en låst dörr trappan upp till andra våningen. Det var väl nog vackrare utan dörr, men den låsta dörren behövs för att underlätta övervakningen.

I flickinternatets källarvåning lägger besökaren märke till flera förändringar. Vaktmästarbostaden är nymålad och utökad med ett rum och toalett. Källargången är grundligt uppsnyggad och har fått nya väggfasta skåp. I tvättstugan gör nu en tvättmaskin stortvätten mångfaldigt lättare. De förr så barackgrå och fläckiga cementväggarna i bastun har beklätts med brännbehandlad panel. Bastun ser trevlig och inbjudande ut nu.

Men varför löper det så många rör genom källarvåningen? Det är värme- och varmvattenrör. De är till glädje och obeskrivlig lättnad för skötseln av alla de bebodda byggnaderna. — Man kånkar således ved bara till köksspisen numera.

I bostadsvåningen är färgerna ljusare och lättare, allt mera praktiskt och vackrare än förr. I södra ändan av den långa korridoren finns en nyhet, en liten läsvrå.

Förresten talar man inte om internat nuförtiden. *Elevhem* säger man nu. Det är också ett nytt och trivsammare ord.

På väg mot skolbyggnaden fängslas blicken av en ny ståtlig flaggstång. Den är en gåva av föreningen Hörseltjänst i Helsingfors.

Inne i den välbekanta skoltrappan står man genast inför något helt nytt och mycket trevligt. I den förr kompakta trappväggen finns nu en glasdörr. Genom den blickar man in i en inbjudande men alldeles omöblerad hall. Till vänster om hallen ligger den nya handarbetssalen, skolbyggnadens trivsammaste rum. Från hallen går man också in till ett nytt rum, det högt uppskattade biorummet. Där finns den av eleverna älskade filmapparaten. Den står till skolans förfogande genom Samfundet Folkhälsan, är köpt för en del av Luciainsamlingens pengar och högtidligt överlämnad av Helsingfors Lucia vid en julfest. Där står också den minst lika kära TV-apparaten, en gåva av Borgåbladets Lucia-insamling, och även den överlämnad vid en julfest åt en lycksalig elevskara.

Uppe i skolsalar och materialrum finns ännu flera apparater. En hörselapparat med tio lurar suckar redan över sin ålderdom. "Hörslangarna" från Schweiz var en gång en nyhet. I artikulationsundervisningen har en nymodig Amplivox intagit deras plats. Dessutom finns det s-indikator, epidiaskop, bildbandsapparat och en flygel. Flygeln har också ställts till skolans förfogande av Hörseltjänst liksom duplikatorn och en skrivmaskin.

Dagens undervisning är en f.d. elev säkert intresserad av. I skolan praktiseras nu gamla metoder, nya metoder och kombinerade metoder. De är stödda av facktidskrifternas och flera lärares många och långa studieresor. En döv märker först och främst att teckenspråket inte som förr är strängt förbjudet. Det kan komma till användning också i undervisningen, inte bara eleverna emellan.

Dagens undervisning ger framför allt eleverna ett rikare språk och ett vidare perspektiv på tillvaron. De köper tidskrifter och läser den. De lånar böcker från biblioteken. De följer med dagshändelserna i tidningspressen. Ett par inlägg av elever i högsta klassen berättar kanske bäst om hur det varit och är.

VAD MIN MAMMA OCH PAPPA BERÄTTAT OM SKOLAN

Min mamma kom till skolan år 1926. Min mormor visste inte var skolan för döva fanns. Min mormor hade en bekant, fru Björkqvist, som bodde i Hangö. Fru Björkqvist hade sin döva flicka i Borgå dövskola.

Omkring år 1930 började dövskolan med scouting. Min mamma var den första patrulledaren i dövskolan.

Min pappa började skolan 1930. Han spelade fotboll och skidade med sina kamrater. Han och hans vänner brukade hämta mycket ved till internatet och skolan.

Vid matbordet fick eleverna inte teckna. Under skoltimmarna fick eleverna inte heller teckna, utan bara tala. Om eleverna blev olydiga och tecknade fick de straff och måste stå. Alla lärare kunde inte teckna. Lärarinnorna kan nu teckna så bra. Nu behöver gossarna inte hämta ved. Nutiden är bekvämare än förut.

Helena Holmberg.

VAD JAG TYCKER OM SKOLAN

Av alla ämnen tycker jag bäst om geografi, geometri, modersmål, gymnastik och handarbete. Tråkigaste ämne är naturlära, tycker jag. Ibland har vi en extra timme, som sjuksköterskan Brita Hidén håller med oss. Jag tycker, att det är så roligt att fru Hidén undervisar oss, hur man skall sköta spädbarn, bädda, sköta sjuka o.s.v.

Om kvällarna har vi något handarbete, skriver brev och läser läxor. Varje torsdag får vi se TV om det är bra program. Vi får också se TV någon annan veckodag. Om någon elev är olydig mot lärarinnorna, får eleven inte se TV. Om söndagarna brukar vi skida till skidstugan Humla, om det är vackert väder. Vi får också om kvällarna gå på bio.

Jag tycker om att gå i skolan och har bra kamrater här. Det känns litet vemodigt att sluta skolan nu i vår. Jag tycker om att lära mig. Nu börjar vi tänka på yrke och har stora problem. Här i skolan har vi aldrig haft problem.

Marion Hellöre.

Eleverna av i dag är mera splittrade, svårhanterligare och mindre försöjsamma än förr. Tidens anda och händelser utövar sitt tryck också på de döva eleverna. Men glad framtidstro är ju både ungdomens och uppfostrarens paroll.

Borgå den 4 mars 1962

Doris Dahlberg.

"simultanmetoden" och verkar vid första anblicken vara det naturligaste sättet att undervisa döva barn och torde även vara det, av lättförståeliga skäl. I skolorna uppföres så gott som årligen små teaterstycken och tablåer där teckenspråket mest kommer till användning då det lättare uppfattas av barnen, även i den avlägsnaste vrå i salen kunna de följa med vad som sker på scenen. I detta nu torde man också ha kommit till insikt att simultanmetoden borde vara den lämpligaste lärosättet i våra dövskolor.

Världskongress för döva i Stockholm sommaren 1963

Sveriges Dövas Riksförbund har av De Dövas Världsförbund fått det hedrande uppdraget att stå som arrangör för FJÄRDE VÄRLDSKONGRESSEN FÖR DÖVA 1963. Den kommer att äga rum på Nya Folkets Hus i Stockholm under tiden 17—21 augusti nämnda år.

Huvudprogrammet är fastställt och finns återgivet härintill.

Kongressen ordnas i nära samverkan med Danmark, Finland och Norge genom Nordens dövas förbunds Samarbetsorganisation såtillvida att dessa länder kommer att taga emot studiegrupper från olika länder före kongressen.

Kongressens motto är:

Den döve i dagens och morgondagens värld.

Världsförbundets främsta mål är att få infört obligatorisk undervisning för döva i alla länder. Många döva får ännu leva ett icke människovärdigt liv genom att de icke får någon undervisning eller utbildning.

DE 7 KOMMISSIONERNA OCH DESS LEDARE

1. Medicin och audiologi: Ordf. Professor L. Fiori-Ratti, Italien. Tekn. ledare: Docent Lennart Holmgren, Stockholm.
2. Psykologi: Ordf. Professor P. Oleron, Frankrike. Tekn. ledare: Rektor Evert Lundberg, Lund.
3. o. 4. Yrkesutbildning och sociala frågor: Ordf. Dr. B. Tervoort, Holland och P. Sutiagine, Sovjetunionen. Tekn. ledare: Byråchef Albert Bergh, Stockholm och Lars Kruth, Tandsbyn..
5. Undervisning och skolfrågor: Ordf. Professor M. Baeba, Spanien. Tekn. ledare: Undervisningsrådet Karin Lundström, Stockholm.
6. Kultur och konst: Ordf. Dr. Suzanne Lavaud, Frankrike. Tekn. ledare: Redaktör Elsa Fondelius, Stockholm.
7. Internationellt teckenspråk: Ordf. Ole M. Plum, Köpenhamn. Tekn. ledare: Redaktör Hugo Edenås, Borlänge.

KONGRESSKOMMITTÉN

Den kommitté som planerar IV Världskongressen för döva i Stockholm 1963 utgöres av:

Ordf. F. undervisningsrådet Hildur Nygren, Stockholm.

Byråchef Albert Bergh, Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen, Stockholm.

Undervisningsrådet Karin Lundström, Kungl. Skolöverstyrelsen, Stockholm.

Docent Lennart Holmgren, Kungl. Medicinalstyrelsen, Stockholm.

Byråchef Göta Rosén, Kungl. Socialstyrelsen, Stockholm..

Konsulent Sven Söderkvist, Kungl. Skolöverstyrelsen, Stockholm. .

Rektor Hilding Zommarin, Statens skola för hörselskadade, Örebro.

Kyrkoherde Alvar Grundborg, Örebro. .

Förbundsordförande Lars Kruth, Tandsbyn.

Typograf Osvald Dahlgren, Sveriges Dövas Idrottsorganisation, Stockholm.

Redaktör Hugo Edenås, Borlänge.

PROGRAM FÖR FJÄRDE VÄRLDSKONGRESSEN FÖR DÖVA 1963

Nya Folkets Hus i Stockholm 17—21 augusti

Lördag 17

9.30 Kongressens högtidliga öppnande i kongresshallen.
14.00 a) De Dövas Världsförbunds generalförsamling sammanträder.
b) De vetenskapliga kommissionerna sammanträder.
c) Olika idrottstävlingar påbörjas.
18.00 En internationell fotoutställning öppnas i pelarsalen.
20.00 Välkomstfest för delegater och gäster.

Söndag 18

9.00 a) Generalförsamlingen sammanträder.
b) Sammanträde med de vetenskapliga kommissionerna.
11.00 Gudstjänst med kyrkospel.
14.00 a) Generalförsamlingens möte avslutas.
b) Sammanträde med de vetenskapliga kommissionerna.
20.00 a) Filmfestival
b) Idrottsafton

Måndag 19

9.00 a) De dövas kommissioner börjar sitt arbete.
b) De vetenskapliga kommissionerna sammanträder.
c) Idrottstävlingar.
20.00 a) Filmfestivalen fortsätter.
b) Ungdomsafton.

Tisdag 20

9.00 Samtliga kommissioner avslutar sitt arbete.
14.00 Filmfestivalen avslutas med visning av filmen "Sveriges döva".
16.00 Kongressen avslutas.

Onsdag 21

9.00 Utflykter med buss och båt, besök på olika platser inom och utom Stockholm.
18.00 Festbankett i Blå Hallen på Stockholms stadshus.

Från hemlandet

LAURI MIKKOLA DÖD. Den 1 februari avled, bruten av en långvarig sjukdom, litografen Lauri Mikkola i Helsingfors. Han var född i Kärkölä den 19. 1. 1899 och genomgick dövskolan i Åbo. Efter slutad skolgång fick han plats som litografiärling i Ab Tilgmann, där han stannade troget i över 40 år och blev med tiden en mycket skicklig yrkesman.

Lauri Mikkola var även en konstnär, en mycket mångsidig sådan. Otaliga äro de hedersdiplomer och adresser som förbundet beställt för de många som firat sina bemärkelsedagar och jubiléer. Även med program, publikationer m.m. för fester var han alltid redo med sitt stift. Utmärkande för alla hans alster var den sällsynt stora konstnärligheten och noggranheten i utförandet. Bl.a. är denna tidskrifts pärmutstyrsel en produkt av Lauri Mikkolas hand.

Lauri Mikkola begravdes den 11 februari i Helsingfors och följdes på sin sista färd av en stor vänkrets.

HELSINGFORS DF:s Ungdomsklubbs årsmöte försiggick den 28 januari. Klubbens ordförande blev Liisa Salokorpi och till styrelsen valdes Elisabet Katainen, Esa Kauppinen, Antti Ikola och Anita Nurmela med Eero Ruohisto och Olli Lehti som suppleanter.

Schacknyheter

PÅ INBJUDAN från JDSK deltog fyra schackspelare från Vasa i en klubbmatch i Jakobstad. Jakobstads Dövas Schackklubb tog hem segern över Vasa med 6—2, samt tog vandringspriset för tredje gången och därmed för alltid. Resultat: J. Nuolikoski, Jakobstad—S. Vuorimies, Vasa 1—1, P. Lindberg, J.—L. Tarvonen, V. 2—0, A. Bjong, J—M. Tarvonen, V. 2—0, A. Jansson, J.—R. Koivula, V. 1—1.

Jakobstads Dövas Schacklubbs höstturnering 1961 om vandringspokalen lämnade följande resultat: 1) Jalo Nuolikoski 6 p., 2) Alf Bjong 6 p., 3) Paul Lindberg 5 1/2 p., 4) Yngve Sundell 3 1/2 p., 5) Arvid Jansson 3 p., 6) Ole Sandström 2 p., 7) Olavi Nuolikoski 1 p., 8) Anton Hellöre 1 p.

JDSK fyllde i fjol 25 år och uppställde som minne därav en vandringspokal för höstturneringen.

Idrottsnyheter

SKUL:s SKIDMÄSTERSKAPSTÄVLINGAR höllos den 24—25 februari i Kuopio. Resultaten blevo:

Allmän 10 km: 1) Eino Kolu, Jalo 43.51; 2) Pauli Johansson, Jalo 44.32; 3) Matti Rantanen, TKU 45.23; 4) Matti Hoikkanen, TKU 49.09; 5) Kauko Tirkkonen, Kunto 57.31; 6) Pekka Rissanen, Kunto 1.05,19.

Oldboys 10 km: 1) Pauli Leikas, LKU 41.10; 2) Antero Lehtola, Jalo 44.09; 3) Paavo Hantunen, Jalo 44.53; 4) Toivo Alakilponen, TKU 49.45; 5) Väinö Pelli, Kunto 1.15,31.

Ungdomar under 21 år 10 km: 1) Jaakko Flinkman, Valpas 50.22; 2) Pentti Heinonen, TKU 55.72.

Lagskidning 10 km: 1) Jyväskylän Jalo 2.16,22; 2) Tampereen KU 2.24,17; 3) Kuurojen Kunto, Kuopio 3.19,21.

Damer 5 km: 1) Liisa Särkijärvi, Jalo 26.00; 2) Kirsti Lehtilä, Hero 26.04; 3) Leena Pitkänen, Jalo 31.08; 4) Maire Onatsu, Valpas 33.07; 5) Rakel Sahinmäki, Valpas 33.11; 6) Marjatta Hahmo, TKU 33.15; 7) Kaarina Lammi, TKU 35.06.

Allmän 20 km: 1) Pauli Leikas, LKU 1.20,48; 2) Pauli Johansson, Jalo 1.25,07; 3) Antero Lehtola, Jalo 1.28,04; 4) Eino Kolu, Jalo 1.29,03; 5) Matti Rantanen, TKU 1.30,52; 6) Matti Hoikkanen, TKU 1.36,13.

Som vägledning meddelas att föreningarna äro: Jalo i Jyväskylä, TKU i Tammerfors, Kunto i Kuopio, LKU i Lahtis, Hero i Helsingfors, Valpas i Åbo.

IDROTTSKLUBBEN WELLAS i Vasa hade sitt årsmöte den 14. 1. i de dövas gård. Som mötesordförande fungerade Teuvo Taimisto med Simo Vuorimies vid protokollet. Sedan års- och revisionsberättelsen upplästs och godkänts beviljades vederbörande ansvarsfrihet för år 1961.

Till ordförande återvaldes Heino Niemelä och till styrelsen Bror-Erik Södergård (viceordförande och kassör), Teuvo Taimisto (sekreterare), Alf Södergård (uppbördsman), Reino Perä, Saima Södergård och Ethel Tarvonen med Asko Palenius, Erkki Laakso och Tyyne Lämsä som suppleanter. Till revisorer utsågos Erkki Tuliniemi och Veikko Eloranta med Paul Ahlskog och Arvo Koskela som suppleanter. Till nöjeskommitten blevo valda Asko Palenius, Erkki Laakso, Taimi Moisala, Olli Palenius och Tyyne Lämsä.

Beslöts att fira 30-årsjubileet den 3 mars i de dövas gård och samma dag hålles skidtävlingar för medlemmar på Huutoniemi för män på 6 km och för damer 3 km. Det officiella 30-årsjubileet firas senare.

Sekreterarens adress: Teuvo Taimisto, Vasa, Hantverkargatan 6.

Möten

MÖDRARNAS SEMESTERDAGAR. Finlands Dövas Förbund anordnar åter i sommar de omtyckta semesterdagarna för förtjänta mödrar. Denna gång gå de i Helsingfors dövas sommarhem i Sökö.

Nu, i god tid alltså kunna vi meddela detta, kunna mödrarna förbereda sig för sin semester denna sommar. Det blir mellan den 2 och 11 juli, alltså 10 dygn. För de semesterfirande mödrarna är uppehållet fritt, bara resan från hemorten till Sökö behöva de själva stå för.

Mödrarnas semesterkommitté.

TÄLTLÄGRET KALLAR. De nordiska ungdomslägerdagarna hållas först år 1965 i Norge, då undantag gjorts från de nu gällande två-årsperioderna.

För hugade lägerdeltagare kunna vi dock meddela, att vi likväl anordna egna lägerdagar här i landet den första veckan i juli, då det väntas råda idealiskt möjliga lägerförhållanden. Tältinkvartering, ödemarksvandringar, morgongymnastik, orientering, lekar, tävlingar mm. ingå i programmet.

Lägret är för döva ungdomar under 30 år. Tillägg till programmet, tid och plats, ledning och andra meddelanden ges i tidskriftens majnummer.

Ungdomskommittén.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.
Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1961 1/1 årg. 700:–, till utlandet 1000:–.

Topeliuksen satunäytelmä Suojelusenkeli kuului erään joulujuhlan ohjelmaan. — Topelius sagospel Skyddsängeln har ingått i ett av julfest programmen

Isäni aloitti koulunkäyntinsä 1930. Hän pelasi jalkapalloa ja hiihteli toveriensa kanssa. Hän ja hänen ystävänsä kantoivat paljon halkoja asuntolaan ja kouluun.

Ruokapöydässä eivät oppilaat saaneet viittoa. Koulutuntien aikana ei myöskään saanut viittoa, ainoastaan puhua. Jos oppilas oli tottelematon ja viittoi, sai hän rangaistukseksi seisoa. Kaikki opettajat eivät osanneet viittoa. Opettajat osaavat nyt viittoa hyvin. Nyt ei poikien tarvitse kantaa halkoja. Nykyään on mukavampaa kuin ennen.

Helena Holmberg.

MISTÄ PIDÄN KOULUSSA

Kaikista aineista eniten pidän maantiedosta, mittausopista, äidinkielestä, voimistelusta ja käsitöistä. Vaikein aine on luonnonoppi. Meillä on joskus ylimääräinen tunti, jonka sairaanhoitajatar Brita Hildén pitää meille. Mielestäni on hauskaa, että rouva Hildén opettaa meille kuinka tulee hoitaa pikkulasta, tehdä vuode, hoitaa sairasta jne.

Illalla teemme joitakin käsitöitä, kirjoitamme kirjeitä ja luemme läksyjä. Joka torstai saamme katsella TV:tä, jos siinä on hyvä ohjelma. Me saamme myöskin katsoa TV:tä joinakin muina viikonpäivinä. Jos joku oppilas on tottelematon opettajattarelle, ei hän saa katsoa TV:tä. Sunnuntaisin tapaamme hiihtää Humlan hiihtomajalle, jos on kaunis ilma. Me saamme myöskin iltasin käydä elokuvissa.

Pidän koulunkäynnistä ja omaan hyviä tovereita täällä. Tuntuu hieman surulliselta, kun koulu loppuu keväällä. Pidän opiskelusta. Nyt alan ajatella ammattia ja se onkin suuri pulma. Täällä koulussa ei meillä koskaan ole pulmallisia kysymyksiä.

Marion Hellöre.

Oppilaat ovat tänään rikkonaisempia, vaikeasti käsiteltäviä ja vähemmän tyytyväisiä kuin ennen. Ajan henki ja tapahtumat vaikuttavat paineellaan myöskin kuuroihin oppilaisiin. Mutta iloinen tulevaisuudenusko on sekä nuorison että kasvattajan tunnus.

Doris Dahlberg.

KOTIMAASTA sivulta 7.

VAASAN Kuurojen Yhdittys r.y:n vuosikokous pidettiin 28. 1. 62 omassa talossa Käsityöläiskatu 6:ssa Palosaarella. Kokouksen avasi yhd. puheenj. Erkki Tuliniemi toivottaen jäsenet ja vieraat tervetulleiksi. Kunnioitettiin hiljaisella hetkellä yhd. riveistä poistuneitten muistoa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Heino Niemelä ja sihteeriksi Viljo Laitinen, pöytäkirjan tarkistajiksi Mikko Mauranen ja Eila Tuliniemi.

Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Erkki Tuliniemi, varap.joht. ja rahastonhoitajaksi Teuvo Taimisto, sihteeriksi Viljo Laitinen ja johtokuntaan Eila Tuliniemi, Meeri Södergård, Alf Södergård ja Paul Ahlskog sekä varalle Alina Haapaniemi ja Helvi Launo. Tilintarkastajiksi valittiin Niilo Lehtinen ja Algot Strömsholm, varalle Heino Niemelä ja Bror-Erik Södergård.

Liiton edustajakokoukseen valittiin Erkki Tuliniemi ja Heino Niemelä, varalle Teuvo Taimisto.

Kirkkoneuvostoon valittiin Algot Strömsholm, Reino Grev, Teuvo Taimisto, Simo Vuorimies ja Erkki Laakso. Ompeluseuran puheenjohtajaksi jo kokoonkutsujaksi valittiin Alina Haapaniemi ja toimikuntaan Elsa Laitinen, Eila Tuliniemi, Alma Mansikka ja Helvi Launo. Huvitoimikunnan kokoonkutsujaksi valittiin Risto Koivula sekä Erkki Tuliniemi, Ethel Tarvonen, Irma Perä, Maija-Liisa Niemelä, Åke Nabb ja Taimi Moisala. Ravintolan emännöitsijäksi Anna Håkans. Hyväksyttiin toimintasuunnitelma v:lle 1962 ja päätettiin anoa Vaasan kuuroille diakonissaa.

HELSINGIN Kuurojen Raittiusseura Surd'in vuosikokouksessa 21. 1. 62 valittiin edelleen puheenjohtajaksi rva Katri Pitkänen. Johtokuntaan varapuheenjohtajana Sigurd Månsson, sihteerinä ja jäsenkirjurina Väinö Tolsa, rahastonhoitajana Rurik Pitkänen ja salkuttomana Lyyli Färdig. Varalle Taimi Putkonen ja Vihtori Nurmo.

IMATRAN kuurot r.y. piti kaksipäiväiset esitelmäpäivät marraskuun 4 ja 5 päivinä voimalaitoksen ruokalassa. Ensimmäisenä päivänä ohjelma alkoi klo 18. Antti Jäkälä toivotti juhlavieraat tervetulleiksi. Hän tähdensi esitelmäpäivien merkitystä kuurojen oma-aloitteisuutta ja toimintavireyttä. Osmo Suokas kertoi "viikon säkeitä". Toiminnanjohtaja Pitkänen esitelmöi yhdistysten alkutoiminnasta ja liiton toiminnasta yhdistysten hyväksi.

R. Pitkänen näytti meille elokuvia Maailmankisat Helsingissä, Äitien loma Ilonpisarassa ja Rooma vuonna 1957.

Sunnuntaina 5 p. esitelmäpäivät jatkuivat samassa paikassa klo 13. Tervehdyspuheen piti puh.joht. A. Jäkälä. Hilkka Virolainen kertoi "sivistyneestä käyttäytymisestä". Tämän jälkeen R. Pitkänen esitelmöi kuurojen maailmankonferenssista Roomassa. Laulukuoro esiintyi H. Virolaisen johdolla laulaen ja viittoen "Taivas on sininen . . .". Väliaikoina tarjottiin kahvia ja rupatelttiin tuttujen kanssa kaiken maailman asioita. Oli myös arpojen myyntiä, mutta ei kukaan arvannut omenapussin oikeata numeroa, joten omenat menivät huutokaupattavaksi. Siitä taas oli hyvä puoli, että yhdistyksen kassa karttui suurem-

maksi. Lopuksi oli tietokilpailu palkintoineen. Näin päättyivät jokavuotiset esitelmäpäivät ja lähdimme koteihimme sisimmässämme toivonkipinä, että ensi vuonna taas saamme kokoontua tällaisille päiville.

16 p. joulukuuta Imatran seurakunta kutsui Imatran kuurot pikkujoulun viettoon seurakuntatalolle klo 19. Kun saavuimme määräaikana kokoontumispaikkaan, oli siellä jo sali juhlakoristettu joulukuusella, pöydillä ja ikkunoilla oli kynttilöitä. Sisar Vieno Hämäläinen otti meidät vastaan ja kehoitti istumaan juhlasaliin.

Ohjelma alkoi joululaululla. Laulun aikana tuli kaksi enkeliä saliin, pitivät vuoropuheen joulun evankeliumista ja kantoivat kumpikin kynttilöitä käsissään. Pastori Manninen puhui joulun vietosta maan päällä ja taivaassa. Myös me kuurot pidimme puheita. Seurakunta tarjosi pikkujoulukahvit pullineen. Joulupukki kävi tervehtimässä meitä tuoden omenia ja joulukortteja. Lopuksi laulettiin yhteisesti "Enkeli taivaan lausui näin". *Eka.*

KAINUUN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin 7. 1. 62. Puheenjohtaja Leo Heikkinen avasi kokouksen ja pidettiin hiljainen hetki viime vuonna kuolleiden johtaja Urho Kierimon ja rovasti Otto Myyryläisen muistoksi.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Rurik Pitkänen ja sihteeriksi Esko Lassila. Kokous todettiin laillisseksi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eetu Mikkonen ja Leo Heikkinen. Toimintakertomus ja tilit v:lta 1961 hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

V:n 1962 puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen maalari Leo Heikkinen. Johtokuntaan valittiin Eetu Mikkonen (sihteeri ja jäsenkirjuri), Hilkka Mikkonen, Esko Lassila (varapuheenjohtaja), Juhani Laitinen (jäsenmaksunkantaja). Varalle Erkki Niskanen ja Toivo Heikkinen. Rahastonhoitajana toimii Leo Heikkinen. Jäsenmaksu päätettiin pitää entisellään. Tilintarkastajiksi valittiin pankinjoht. Toivo Pyykkönen ja Aili Harju, varalle toim.joht. Rurik Pitkänen ja Helli Keinänen. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Leo Heikkinen, varalle Eetu Mikkonen. Hyväksyttiin vuoden 1962 toimintasuunnitelma. Kirjeenvaihtajaksi valittiin Leo Heikkinen.

SEINÄJOEN kuurojen yhd. vuosikokous pidettiin 21. 1. Seinäjoella. Kokouksen avasi puheenjohtaja Antti Härmä. Tilaisuuteen oli saapunut 29 jäsentä ja 7 ulkopuolista. Myös toimittaja Rurik Pitkänen oli saapuvilla avustamassa Seinäjoen ja Alavuden yhdistysten yhteenliittämistä.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Evert Viitala, sihteeriksi Aino Viitala. Ensin keskusteltiin Seinäjoen yhdistyksen nimen muuttamisesta Etelä-Pohjanmaan Kuurojen Yhdistykseksi. Toimitettiin äänestys ja suurin osa jäsenistä oli nimenmuutoksen kannalla, joten yhdistysten yhteinen nimi tulee olemaan Eteläpohjanmaan Kuurojen Yhdistys, kotipaikkana Seinäjoki. Päätettiin pitää kokouksia ja juhlia myös eri puolilla maakuntaa, mistä vain kokouspaikka löytyy. Myös päätettiin uusia yhdistyksen säännöt.

Vuoden 1962 puheenjohtajaksi valittiin edelleen verhoilija Antti Härmä. Johtokuntaan varapuheenjohtajaksi Evert Viitala, sihteeriksi Aino Viitala, rahastonhoitajaksi Esko Homi, jäsenkirjuriksi Matti Turja ja muiksi jäseniksi Veli Homi ja Tapani Viitala, varalle Paavo Saarikoski ja Eira Hirvi. Tilintarkastajiksi toimittaja Rurik Pitkänen ja varatuomari Jussi Jouppi, varalle Selmi Koivusaari ja Helena Rinta-Hynnilä. Ravintolaan emänniksi valittiin Alli Härmä . Järjestymiehiksi Paavo Hallinen ja Paavo Saarikoski. Edustajiksi liiton vuosikokoukseen Aino Viitala ja Antti Härmä, varalle Matti Turja. Sääntökomiteaan valittiin johtokunta kokonaisuudessaan. Seuraava kokous päätettiin pitää huhtikuun 8 päivänä Seinäjoella.

TAMPEREEN kuurojen yhdistyksen miesten järjestämät pilkkiongintakilpailut pidettiin 4 p:nä maaliskuuta Roineella (Pälkäneellä).

Näihin kilpailuihin oli saatu arvokkaita palkintoja Tampereen eri liikkeiltä ja 3 tehdaslaitokselta mm. arvokas keittiökello Valmet Oy:n lahjoittama ja joka oli pääpalkintona. 20 ilmoittautuneesta kilpaili vain 14 osanottajaa joista 1 nainenkin oli uskaltautunut miesten kanssa mittelemään ahvenien narraamiseen, mutta ikävä kyllä hän ei sijoittunut palkinnoille kun oli saanut vain 1 ahvenen narratuksi, mutta ei ollut huonoin vaan eräs mies ei ollut saanut yhtään mutta nämäkin saivat lohdutuspalkinnot. Muutkaan eivät saaneet Pietarin saaliita vain paras tulos oli yhteispainoltaan 1,450 gr.

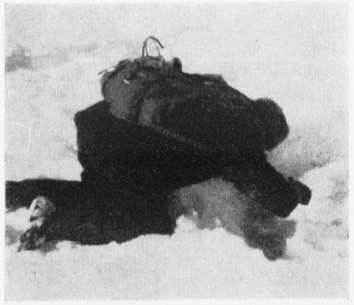

Mitähän koiruuksia tälläkin kilpailijalla on mielessään?

Kireä aamupakkanen, jota oli 27 astetta, koetteli kilpailijoita, mutta oli osattu tähänkin varautua mutta sitten paistoi aurinko pilvettömältä taivaalta. Kilpailu oli puoleen päivään mennessä tasaväkinen kun moni oli saanut vain muutaman ahvenen, mutta porilainen Pentti Rantanen johti kilpailua. Tämän jälkeen kiristivät otetta Antti Pellinen Kangasalta ja Matti Hoikkanen Vesilahdelta ja muutkin alkoivat saamaan hyvin ja niin klo 16 oli kaikkien oltava paikalla punnituttamassa saaliinsa. Haukisarjassa ei kukaan saanut haukea joten sen sarjan palkinnot jäivät jakamatta. Tulokset:

Pääsarja yhteispaino: 1) Antti Pellinen Kangasala 1,450 gr; 2) Matti Hoikkanen, Vesilahti 1,250 gr; 3) Pentti Rantanen, Pori 950 gr; 4) Onni Lampinen, Rauma 270 gr. Tässä sarjassa jaettiin 6 palkintoa. Ahvensarja isoin 1) Pentti Rantanen 200 gr; 2) Matti Hoikkanen 100 gr; 3) Lauri Lahtinen T:re 55 gr. Tässäkin sarjassa jaettiin 6 palkintoa. Lopuksi jaettiin 1 kpl pienimmästä kalasta jonka sai Antti Pellinen, painoltaan 3 gr, kiisken ja siitä sai hän palkintona aamutohvelit. Isä ja poika Lankonen Porista osallistuivat myös kilpailuihin, mutta heitä ei tällä kertaa onnistanut, liekö heille ollut outoa pilkkiä järvellä, kun ovat tottuneet meripilkintään? Seuraavalla kerralla me tamperelaiset lupauduimme kilpailemaan Poriin.

Pilkkikilpailujen osanottajia. Ensimmäinen vasemmalta A. Pellinen, voittaja

Mainittakoon tässä yhteydessä että Antti Pellinen oli saanut edellisenä sunnuntaina 7 kg hauen Längelmävedeltä pilkillä. *N. R.*

Moottoripalsta

KA KUUROJEN AUTOJÄRJESTÖ

Vuosikokous ja juhlaillalliset Tampereella ravintola Tammer-Kiltassa, Tuomiokirkonk. 17, huhtik. 14 p:nä klo 19—1.

Osanottomaksu 800:— hengeltä. Jäsenet naisineen tervetulleita.

Urheilua

MESTARUUSHIIHDOT KUOPIOSSA

Erinomaisen hiihtokelin vallitessa suoritettiin SKUL:n mestaruushiihdot Kuopiossa helmik. 24—25 p:nä Kuurojen Kunnon toimiessa järjestelytehtävissä. Kisoihin oli saapunut liiton edustajana Matti Kattainen ylituomarin ominaisuudessa ja liiton puheenjohtaja C-.E. Martola kilpailujen valvojana.

Lauantaina oli aurinkoinen sää ja keli mainio. Sunnuntainakin oli pakkaskeli, joskin aurinko pysytteli pilvien takana. Kilpailupaikkana oli yhdistyksen kesäkoti, jolla oli se etu, että kilpailijat urakkansa suoritettuaan voitiin ohjata saunaan hautomaan jäykistyneitä lihaskyhmyjään.

Hiihtoladut kiertelivät Terho Heikkisen suunnitelemina Laivonsaaren kohtalaisen vaikeassa maastossa, mainittavampaa korkeuseroa ei ollut nousun ja laskun suhteissa. Ainoa voimia kysyvä jyrkkä nousu oli miesten radassa n. 4 km tulosuunnassa maalista.

Osanottajia näihin arvokilpailuihin ei vain saapunut niin runsaasti kuin odotettiin, kuten oli totuttu näkemään edellisinä vuosina. Ilahduttavan yllätyksen tuottivat kauniimman sukupuolen edustajat runsaalla osanotollaan ja heidän tuimia koitoksiaan seurattiin suurimmalla mielenkiinnolla. Kova onni näyttää pysyttelevän Reino Kekälisen kintereillä, hänet oli ilmoitettu osanottajaksi kilpailuihin, mutta viime hetkellä tuli Jululta sähke, että mies on estetty saapumasta sormensa loukkaantumisen takia. — Vanhat parrat olivat poikkeuksetta mukana ikämiesten mittelöissä, joissa pisimmän korren veti kokenut ja kuntoa uhkuva Pauli Leikas. Yleisen sarjan miehille hän olisi pärjännyt ylivoimaisella ajallaan. Joukkuehiihdon ensi sijan korjasi odotetusti Jyväskylän Jalo, Tampereen K.-urheilijain tullessa toiseksi.

Oslossa maalisk. 10—11 p:nä pidettäviin Suomi—Ruotsi—Norja hiihtomaaotteluun valittiin Pauli Leikas, Antero Lehtola, Pauli Johansson ja Eino Kolu. Joukkueenjohtajana seuraa Matti Kattainen.

Lauantainen illanvietto kuurojenkoululla oli koonnut runsaan yleisön. Ohjelman alotti tervehdyspuheella Väinö Pelli. Suomen lipun kantoi esiin rva Alina Sohlström, jonka jälkeen liiton puheenjohtaja C.-E. Martola puhui kauniisti vuosi sitten kuolleen maineikkaan urheilijan Arvo Myllyojan muistolle, lipun ollessa laskettuna vaaka-asentoon kunnioitettiin tilaisuutta hetken hiljaisuudella. Sitten seurasi rva Laina Pirskasen johtama kuoro hiihtoasuissa ja esitti valikoitua kuorolausuntaa. Herrat Kattainen ja Martola puhuivat, edellinen vielä toistamiseen hauskutti yleisöä leveällä huumorillaan.

Sunnuntaina pidetyssä päättäjäisjuhlassa jaettiin kilpailujen palkinnot. Liiton mitalit jakoi hra Martola, järjestävän seuran palkinnot, lusikat, lautaset ja pokaalit jaettiin voittajille. Jyväskylän Jalon joukkue sai ensimmäisen kiinnityksen liiton kiertopalkintoon, Arvo Myllyojan nimeä kantavaan hopealautaseen. Väliajan jälkeen seurattiin mielenkiinnolla hra Martolan esittämää elämäntarinaa kultamitalitytöstä Vilma Rudolph'ista.

T u l o k s e t : Yleinen 10 km: 1) Eino Kolu, Jalo 43.51; 2) Pauli Johansson, Jalo 44.32; 3) Matti Rantanen, TKU 45.23; 4) Matti Hoikkanen, TKU 49.09; 5) Kauko Tirkkonen, Kunto 57.31; 6) Pekka Rissanen, Kunto 1.05,19.

Ikäm. 10 km: 1) Pauli Leikas, LKU 41.10; 2) Antero Lehtola, Jalo 44.09; 3) Paavo Hantunen, Jalo 44.53; 4) Toivo Alakilponen, TKU 49.45; 5) Väinö Pelli, Kunto 1.15,31.

Nuorten alle 21 v. 10 km: 1) Jaakko Flinkman, Valpas 50.22; 2) Pentti Heinonen, TKU 55.72.

Joukkuehiihto 10 km: 1) Jyväskylän Jalo 2.16,22; 2) Tampereen KU 2.24,17; 3) Kuurojen Kunto, Kuopio 3.19,21.

Naisten 5 km: 1) Liisa Särkijärvi, Jalo 26.00; 2) Kirsti Lehtilä, Hero 26.04; 3) Leena Pitkänen, Jalo 31.08; 4) Maire Onatsu, Valpas 33.07; 5) Rakel Sahinmäki, Valpas 33.11; 6) Marjatta Hahmo, TKU 33.15; 7) Kaarina Lammi, TKU 35.06.

Yleinen 20 km: 1) Pauli Leikas, LKU 1.20,48; 2) Pauli Johansson, Jalo 1.25,07; 3) Antero Lehtola, Jalo 1.28,04; 4) Eino Kolu, Jalo 1.29,03; 5) Matti Rantanen, TKU 1.30,52; 6) Matti Hoikkanen, TKU 1.36,13.

KYMINLAAKSON Kuurojen Urheiluseura "Tähden" vapunvastaanottajaiset pidetään Kotkan Työväentalon kerhohuoneessa maanantaina 30 p:nä huhtikuuta klo 18. Tilaisuudessa on mm. hyvä kahvi- ja voileipätarjoilu, serpentiinejä myydään seuran hyväksi ja hauskoja leikkejä sekä huumoriesityksiä ym. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Jäsentenväliset maastojuoksukilpailut pidetään myöhemmin ilmoitettavassa paikassa sunnuntaina 27 p:nä toukokuuta. Kilpaillaan sekä naisten että miesten sarjoissa. Kaikkien jäsenten mukanaolo on toivottavaa.

OULUN Ryhti järjestää tavanmukaiset vapunvastaanottajaiset Kuurojen Yhdistyksellä huhtikuun 30 p:nä klo 19. Hauska ohjelma. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

VALPAS järjestää hauskan vapputempauksen Kuurojentalon alasalissa huhtikuun 30 p:nä klo 19. Kannattaa saapua. Tervetuloa!

Jäsentenväliset maastojuoksukilpailut järjestetään Turun Urheilupuistossa 30. 4. klo 14.

TURUN Valpas voitti Helsingin Heron naisten voimistelussa. — Naisten voimisteluottelu ja kansalliset voimistelukilpailut on otettu ensi kertaa Suomen kuurourheilun historiaan. Tämän kilpailumuodon tarkoitus on herättää ja kasvattaa innostusta ja harrastusta kuurojen naisten ja miesten keskuudessa. Kilpailut pidettiin Turun Kuurojentalossa helmikuun 18 p:nä ja niitä seurasi innokkaasti n. 100 henkeä. Seura-ottelun ohjelmassa olivat pakolliset ja vapaavalintaiset ryhmä- ja henkilökohtaiset vapaavalintaiset voimiste-

lut. Kansallisten kilpailujen ohjelma käsitti vain vapaavalintaiset voimistelut.

Turun Valpas haastoi Hgin Heron naiset seuraotteluun. Hero vastasi mielihyvin haasteeseen ja saapui tänne 9 naisen voimalla. Valpasta edusti kilpailussa 5 naista ja 2 miestä, mutta seuraottelussa kutakin seuraa edusti 4 naista. Valppaan joukkue sai pisteitä ryhmävoimistelussa 17.3 vastaan 16.4 ja henkilökohtaisista voimisteluista 34.3 vastaan 32.63 eli yhteensä 51.6. —49.03 Valppaan hyväksi. Henkilökohtaisissa kilpailuissa Terttu Laukkanen esitti erinomaista voimistelua, joka sai 9.0 ja Sirpa Kostiainen sai 8.87 sijoittuen 2:ksi. Valppaan naisilla oli parempi voimistelutaso kuin helsinkiläisillä. Valppaan joukkueeseen kuuluivat Anja Oinonen, Ritva Korhonen, Anja Keski-Levijoki ja Raakel Sahinmäki. Heron joukkueessa olivat Elisabet Katainen, Aira Kilpeläinen, Eira Autio ja Liisa Salokorpi. Miesten kilpailuihin osallistui 2 miestä. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kilpailivat paremmuudesta, viimemainittu voitti kilpailun. Tulokset:

Pakollinen ryhmävoimistelu: 1) Valpas 8.8, 2) Hero 8.3. Vapaaval. ryhmävoimistelu: 1) Valpas 8.5, 2) Hero 8.1. Henkilökohtainen voimistelu: 1) Valpas 34.3, 2) Hero 32.63. Yhteensä Valpas 51.6 ja Hero 49.03.

Henkilökohtaiset pisteet: 1) Terttu Laukkanen, Hero 9.0, 2) Sirpa Kostiainen, Valpas 8.87, 3) Anja Oinonen, Valpas 8.8, 4) Ritva Korhonen, Valpas 8.7, 5) Anja Keski-Levijoki, Valpas 8.5, 6) Eira Autio, Hero 8.4, 7) Raakel Sahinmäki, Valpas 8.3, 8) Aira Kilpeläinen, Hero 8.2, 9) Liisa Salokorpi, Hero 8.03, 10) Elisabet Katainen, Hero 8.0, 11) Marita Heinrichs, Hero 8.0, 12) Mervi Särkivuo, Hero 7.7, 13) Anita Nurmela, Hero 7.6, 14) Virve Lauhia, 7.3. — Miehet: 1) P. Kostiainen, Valpas 9.0, 2) E. Keski-Levijoki, Valpas 7.0.

Parhaista suorituksista vastasivat Anja Oinonen ja koululainen Marita Heinrichs (14 v.). Molemmat saivat neiti Terttu Laukkasen lahjoittamat kunniapalkinnot.

Bridge

H:GIN Bridgekerhon toimesta järjestettiin juhlava ilta kuurojenyhdistyksen huoneustossa eräänä helmikuun lauantai-iltana.

Järjestäjät olivat tehneet parastaan, saadakseen juhlasalin mieltäkohottavaan kuntoon. Pitkät pöydät olivat koristettu kukin ja kynttilöin ja katettu aistikkaasti odotettuja vieraita varten. Hienosti tekstatut nimikortit oli asetettu paikkaa näyttämään.

Juhlavana illallisena tarjoiltiin grillattua kanaa erilaisten vihannesten kanssa. Se oli maukasta syötävää, hyvin valmistettua.

Tuli tässä ajatelleeksi emäntien huolta kun 50 hengelle oli tällainen illallinen järjestetty.

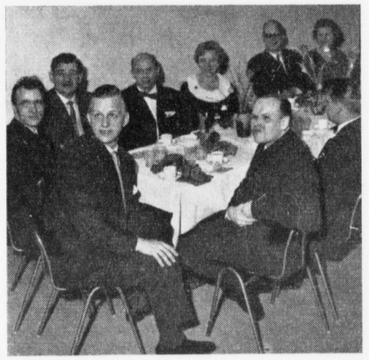

Bridgen isäntiä.

Bridgen puheenjohtaja Pauli osoittikin kiitoksen sanoja kaikille emäntinä hääriville kauniille naisille, mutta erikoisesti sai kiitosta Heevi rouva jonka aloitteesta oli tämä ilta syntyisin, ja joka kantoi suurimman huolen sen onnistumisesta.

Tässä illanistujaisissa oli hyvä ja ystävällinen tunnelma, naiset olivat kauniita, hyvin pukeutuneita, miehet ritarillisia, kohteliaita.

Pidettiin monia puheita, nuoremmat tanssivat ja kertoiltiin läheisiä asioita toinen toiselleen.

Jälkiruuan asemasta tarjottiin hyvää kahvia täytekaakun kanssa.

Joku puhuja sanoi että tällaiset välittömät tilaisuudet lähentävät kuuroja toisiinsa. Vanhemmat ja nuoremmat tunsivat olevansa toistensa vertaisia, arkailu katosi. Tällaisia tilaisuuksia, vaikkakin ne vaativat erikoisen paljon huolta, toivotaan järjestettävän useammin. Harvoinpa meillä kuuroilla on illallisjuhlia, niinkuin kuulevilla ystävillämme. Niinpä mukana olleet toivoivat että tämä kerta ei jäisi viimeiseksi.

Kiitos järjestäjille!

Shakkia

Kehoitamme shakinharrastajia M-I-II-luokan pelureita osallistumaan

SHAKKIMESTARUUSKILPAILUIHIN

jotka järjestämme Vaasassa, Vaasan Kuurojenyhdistyksen talossa Käsityöläiskatu 6, pääsiäisen aikaan huhtikuun 20 p:nä, alkaen klo 10. Kilpailujen jälkeen jaetaan palkinnot ja mestaruusmitalit. Osanottomaksut ovat M-l. 2.000 mk, I-l. 1.500 mk ja II-l. 1.000 mk.

Osanottoilmoitukset on lähetettävä huhtikuun 10 p:ään mennessä os. Risto Koivula, Levoninkatu 16, Palosaari.

Majoituksia on helposti löydettävissä Vaasan hotelleista tai matkustajakodeista ja majoitusmaksuista huolehtivat shakkikerhot itse, paitsi vanhan tavan mukaan saavat M-luokan pelaajat vapaan majoituksen kilpailun ajaksi.

Runsasta osanottoa toivoen merkitsemme shakkiterveisin.

Vaasassa maaliskuun 2 p:nä 1962.

Simo Vuorimies, puheenj. — Risto Koivula, sihteeri

HELSINGIN Kuurojen Shakkikerhon syysturnaukset päättyivät joulukuun 19 pnä 1961. Parhaat tulokset:

I lk. peli oli peruutettu.

II lk. 1) Väinö Tolsa 1 pist., 2) Emil Färdig 1 p. ja 3) Eino Tolsa 0 p.

III lk. 1) Veikko Sundell 3 pist., 2) Lauri Laine 3 p., 3) Harri Nupponen 2 p., 4) Jukka Palin 2 p., 5) Lauri Kannisto 1 p. ja 6) Janne Lehtimäki 0 p.

Salamaturnaus:

I lk. 1) E. Putkonen 24 p., 2) K. Hämäläinen 20 1/2 p., 3) R. Östman 14 p., 4) Hj. Sandblom 8 1/2 p., 5) B. Ahlbäck 8 p. ja 6) E. Haapanen 4 1/2 p. Ulkopuolella Aleksi Savolainen 13 1/2 p.

II lk. 1) V. Tolsa 18 1/2 p., 2) E. Tolsa 16 1/2 p. ja 3) E. Färdig 4 1/2 p.

III lk. 1) H. Nupponen 13 1/2 p., 2) V. Sundell 11 1/2 p ja 3) L. Kannisto 2 1/2 p.

Kellopikaturnaus 7 x 7

I lk. 1) E. Putkonen 30 1/2 p., 2) K. Hämäläinen 24 p., 3) R. Östman 13 p., 4) E. Haapanen 6 p., 5) Hj. Sandblom 3 p. ja ulkopuolella A. Savolainen 26 1/2 p.

II lk. 1) V. Tolsa 15 p., 2) E. Tolsa 8 1/2 p. ja 3) E. Färdig 8 p.

III lk. 1 V. Sundell 10 1/2 p. ja 2) H. Nupponen 6 p.

Shakkiystävyysottelut Helsinki—Hämeenlinna Helsingissä 18.11. 1961. Helsinki voitti Hämeenlinnan 6—1 pist.

Lauri Laine He 1, Martti Salli Hä 0, Jukka Palin He 0, Yrjö Vähärautio Hä 1, Harri Nupponen He 1, Vilho Leinonen Hä 0, Lauri Kannisto He 1, Matti Huttunen Hä 0, Veikko Sundell He 1, Jaakko Kallio Hä 0, Janne Lehtimäki He 1, Alpo Heinonen Hä 0, rva Taimi Putkonen He 1, Juho Kivioja Hä 0.

B lk. Kellopikaturnaus 5 x 5

Helsingissä 10. 12. 1961 herra Erkki Putkosen lahjoittamasta kiertopalkinnosta.

Parhaat tulokset:

1	Eino Tolsa, H:ki	7	pist.
2	Väinö Tolsa, H:ki	6	"
3	Jukka Palin, H:ki	5	"
4	Emil Färdig, H:ki	5	"
5	Veikko Sundell, H:ki	4 1/2	"
6	Lauri Kannisto, H:ki	3	"
7	Harri Nupponen, H:ki	2 1/2	"
8	rva Taimi Putkonen, H:ki	2	"
9	Martti Salli, H:linna	1	"

Herra Eino Tolsa sai toisen kiinnityksen E. Putkosen lahj. B-lk. kiertopalkintoon.

Suomen Kuurojen Shakkiliiton lahjoittama Pistepokaali viideksi vuodeksi ja kevät- ja syysturnanukset yhteensä pistettä. (I-, II- ja III lk., salama- ja kellopikaturtanukset 1957—1961).

Lopputulos:

1) Erkki Putkonen 641 pist., 2) Kalle Hämäläinen 476 p., 3) Ragnar Östman 452 p., 4) Heino Lius 436 p., 5) Eino Tolsa 404 p., 6) Väinö Tolsa 383 p., 7) Lauri Kannisto 122 p., 8) Jukka Palin 105 1/2 p., 9) Lauri Laine 75 p., 10) Hjalmar Sandblom 65 p., 11) Veikko Sundell 52 p., 12) Emil Färdig 51 1/2 p., 13) Harri Nupponen 50 p., 14) Sigud Månsson 46 p., 15) Erkki Haapanen 45 p., 16) Aleksanteri Savolainen 41 p., 17) Reino Vendelin 40 1/2 p., 18) Janne Lehtimäki 36 p., 19) John Enroos 35 p., 20) Arvo Sihvola 24 p., 21) E. Saarinen 23 p., 22) Erkki Nordberg 22 1/2 p., 23) P. E. Hellström 20 p., 24) rva Taimi Putkonen 20 p., 25) Mauri Landén 18 1/2 p., 26) Uuno Mustamäki 18 p., 27) Risto Väisänen 14 p., 28) Seppo Ahjolinna 8 p., 29) Börje Ahlbäck 8 p., 30) Tor Kullberg 7 p., 31) Uuno Tanskanen 6 1/2 p., 32) Toivo Tarvonen 6 p., 33) Paul Miettinen 4 p., 34) Eric Tella 3 p., 35) John Friman 1 p., 36) Eino Karilas 1 p., 37) Unto Luttinen — p. ja 38) Asser Mäkilä — pistettä.

*

Kokouksia

KIRKKOPÄIVÄT Jyväskylässä pidetään 14—15. huhtik., alkaen klo 19 kuurojen koululla. Sunnunt. on jumalanpalvelus klo 11 samassa paikassa ja klo 15 Jyväskylän kaupungin teatterissa "Ihmeentekijä", johon on varattu paikat kirkkopäivien osanottajille. Rovasti Heikki Hyvärinen ja pastori Veikko Väätäinen saapuvat.

KOTKAN Kuurojenyhdistyksen tavanmukainen illanvietto pidetään Kotkassa Työväentalon kerhohuoneessa lauantaina 14 p:nä huhtikuuta klo 18. — Tilaisuudessa selostetaan liiton edustajakokouksen kuulumisia ja koetetaan saada arpojenmyyntiä yhdistystoiminnan tukemiseksi. — Kaikkien jäsenten ja eijäsenten mukanaolo toivottava.

PORISSA pidetään Pääsiäisjuhlat Kuurojen Yhdistyksellä huhtik. 21—22 p:nä, alkaen lauantaina klo 18.

TURUN Kuurojen Yhdistyksen Naisten kerho viettää 25-vuotisjuhlaansa huhtik. 28 p:nä omassa talossa Henrikink. 4. Ohjelmaan sisältyy voimistelua, kansantanhuja ym. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

VAASAN Kuurojenyhdistyksen huvitoimikunta järjestää ohjelmallisen kevätjuhlan huhtik. 28 p:nä klo 19 omalla talolla Käsityöläisk. 6, Palosaari. Tervetuloa!

VUOKSENNISKALLA, kolmen ristin kirkossa, järjestää Imatran Kuurot r.y. huhtikuun 28—29. p:nä kirkkopäivät, alkaen lauantaina klo 19 ja jatkuen sunnuntaina klo 10 jumalanpalveluksella. Puhuvat rovasti Paunu, seurakunnan papit ja omat puhujat. Tervetuloa!

RAUMAN Kuurojenyhdistys järjestää vapun illanvieton seurakunnan talon alakerrassa huhtik. 30 p:nä klo 19. Hyvä ohjelma!

HELSINGIN Kuurojen Shakkikerhon vuosikokouksessa 16. 1. 62 valittiin puheenjohtajaksi edelleen Sigurd Månsson. Johtokunta pysyy ennallaan: Erkki Putkonen varapuheenjohtajana, Väinö Tolsa sihteerinä, Taimi Putkonen rahastonhoitajana, Veikko Sundell jäsenmaksun kantajana ja kalustonhoitajana. Varajäseniksi valittiin Emil Färdig ja Aleksi Savolainen.

Helsingin Kuurojen Shakkikerhon kevätturnaukset jatkuvat edelleen toukokuun loppuun.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys järjestää tavanmukaiset hauskat Vapunvastaanottajaiset vaihtelevalla ohjelmalla 30. huhtikuuta omassa huoneustossa Satamakatu 1 B, alkaen klo 19.

VAKKA-SUOMEN Kuurojen Kerho järjestää kevätjuhlan toukokuun 5—6 p:nä klo 19 Lokalahdella Yrjö Forssin talossa. Tuokaa lakanat ja peite mukananne!

VAASAN Kuurojen Yhdistys järjestää äitienpäiväjuhlan toukokuun 13 p:nä klo 14 omalla talolla.

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistys r.y. viettää 25-vuotisjuhlaansa toukokuun 26—27 päivinä Suolahdessa, Kansantalossa. Lauantaina alkaa klo 18 ja sunnuntaina klo 10. Toimittaja Rurik Pitkänen ja rouva Katri Pitkänen ovat lupautuneet puhujiksi. Tervetuloa Suolahteen.

KEMIN Kuurojen Yhdistys viettää 20-vuotisjuhlaansa kesäkuun 9—10 p:nä Kemissä. Tarkemmin ilmoitetaan toukokuun lehdessä.

Merkkipäiviä

50 VUOTTA täytti helmik. 25 p:nä ent. pietarsaarelainen *Lennart Vesterholm*. Hän asuu perheineen Ruotsissa.

50 VUOTTA täytti helmik. 27 p:nä hra *Anton Hellöre* Pietarsaaressa. Hän on Pietarsaaren kuurojenyhdistyksen monivuotinen puheenjohtaja.

60 VUOTTA täyttää huhtik. 7 p:nä rouva *Elsa Vastamäki* Raumalla.

60 VUOTTA täyttää huhtik. 10 p:nä herra *Aarne Holopainen* Kuopiossa.

Matkustakaa

Hämeeseen ja sieltä pois aina talomme kautta.

Uimahalli, saunat, hierontaosasto, pesula, ravintola, baari ja uimahallin Maja palvelevat teitä

UIMAHALLITALO

Tampere, Pirkankatu 10-12 - Puh. 29 460

Leijona
PUKUJEN KUNINGAS
YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY · TAMPERE

KESKISEN RAKENNUSLIIKE OY

Tampere

TRIKOO SIRO OY

Hämeenkatu 24, Tampere

Suosikaa ilmoittajiamme!

80 VUOTTA täyttää toukokuun 9 p:nä rouva *Betty Hallberg* Sulvalla. Hän on Vaasan Kuurojenyhdistyksen perustajajäseniä. Monivuotisen toimintansa ansiosta hänet on kutsuttu yhdistyksen kunniajäseneksi jo vuonna 1938.

KAUNIIT ja sydämelliset kiitokset Oulun kuurojenkoulun iäkkäille opettajille Jenny ja Paula Paulaharjulle, luokkatovereilleni, Vaasan kuuroille ja muille kuuroille ystävilleni, jotka muistivat minua 60-vuotispäivänäni. *Helmi Hakko.*

SYDÄMELLISESTI kiitän kaikkia, jotka minua eri tavoin muistivat täyttäessäni 75 vuotta.

Marjaana Suna.

Maataloustöihin tottunut NUORIMIES

saa hyvän paikan Alakylän tilalla. Ylöspito. Vast. heti. Osoite: Tilanomistaja Kalle Iltanen, Salo, Vaskio, Toivila.

PAPERISAMPO OY:n

varsinainen yhtiökokous pidetään Hämeenlinnassa Kuurojenyhdistyksen kerhotalossa Markkulantie 3 huhtikuun 15 päivänä klo 14.

Esillä yhtiöjärjestyksen 10 § määräämät asiat. *Johtokunta.*

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

67 vuosikerta 1962

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:– maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:–, ulkomaille 1000:–. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:–. Kuolinilmoitukset 500:–.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Rakkaamme
Litografi

LAURI LEO MIKKOLA

* 19. 1. 1899 Kärkölässä
† 1. 2. 1962 Helsingissä

Kaipauksella
Leo ja Hjördis
sisaret ja veljet perheineen.

Vainajan muistolle osoitetusta huomaavaisuudesta esitämme lämpimät kiitoksemme.

Raakkaamme

KUSTAA TIKKANEN

Synt. 20. 5. 1908, kuoli Lääninsairaalassa 2. 1. 1962.

Syvästi kaivaten
Saara os. Väisänen
Pirjo ja Sisko Ulla.

Elon polkua yhdessä kuljettiin,
pieni kappale maista matkaa.
Se matka oli kaunis ja onnellinen,
sitä Luoja ei sallinut jatkaa.

Kiitos rakkaudestasi.

Saara.

RAKENNUSTOIMISTO
NIILO AHTI OY

Tampere

Tammer Tehtaat Oy

Tampere

HÄMEEN TYÖVÄEN SÄÄSTÖPANKKI

Tampere

KUSTANNUS OY PECOS BILL

Hatanpäänvaltakatu 11
Tampere

RAKENNUSTOIMISTO
TÄHTINEN & SOLA OY

Tampere

Tamperelaisten pankki

Tampereen Säästöpankki

RITARI

menestyvän
miehen
muotia

Tampereen Pukutehdas Oy
Tampere

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

KANSA

pätee vakuutus-asioissa

KANSA-YHTIÖT

1862 100 1962

STOCKMANN

– maailman tuotteiden
ja valveutuneen
asiakkaan yhdysside

Korona-kahvia juodaan kaikkialla Suomessa, sillä . . .

Korona-kahvisekoitukset on suunniteltu ja paahdettu juuri suomalaista makusuuntaa vastaaviksi

SOK-osuuskaupat

pitää olla
petterit

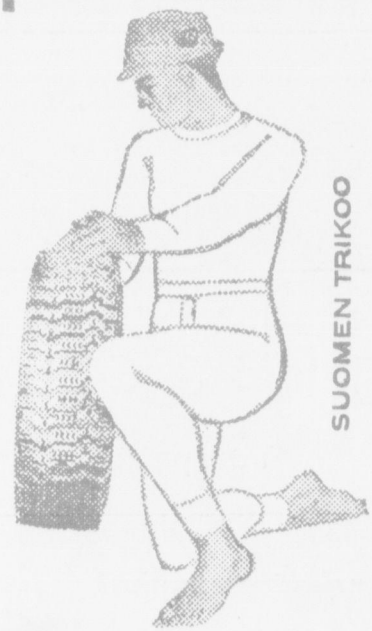

SUOMEN TRIKOO

Helsinki 1962 – Oy Surdus Ab